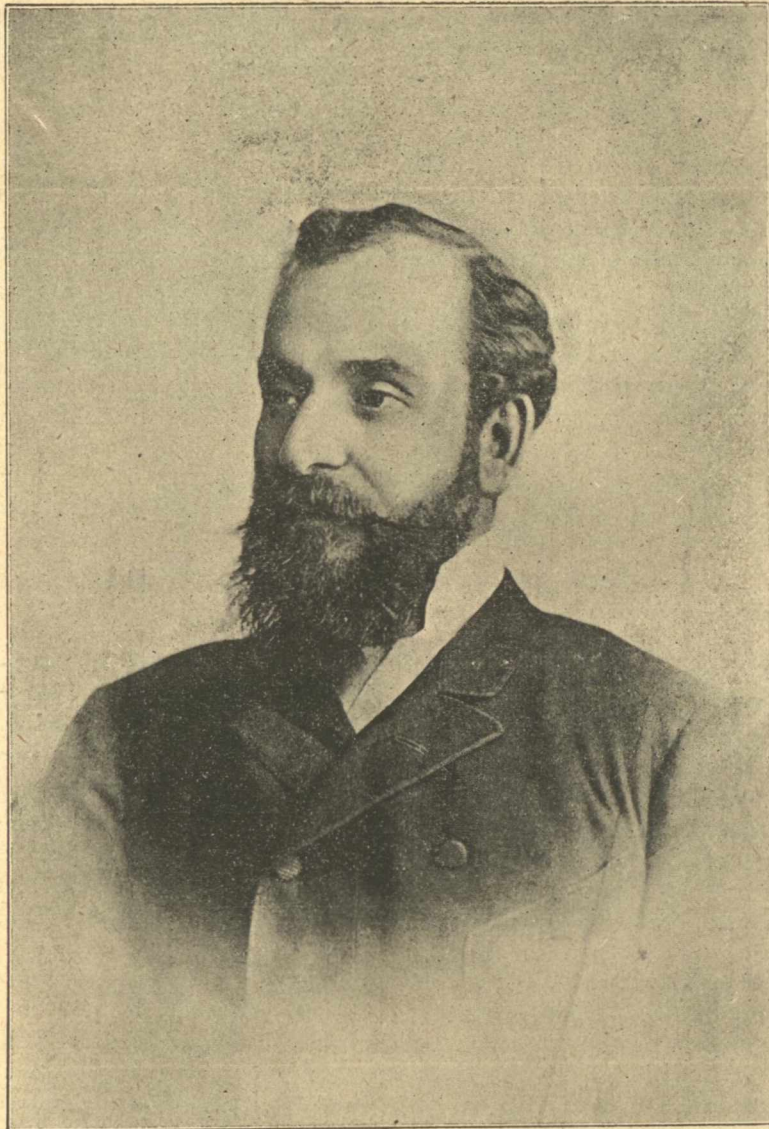

ΕΤΟΣ 5'.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ὀκτωβρίου 1903.

ΑΡΙΘ. 19.

Ἐπιμελητὴς τῆς Συντάξεως ΚΩΝΣΤ. ΛΥΚΟΡΤΑΣ

ΚΩΝΣΤ. Ν. ΜΑΝΙΑΚΗΣ

Ἀντιστασιαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ

ΜΕΤΑ ΤΟΥ Κ. ΚΩΝΣΤ. Ν. ΜΑΝΙΑΚΗ

Ἀντιστασιαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου

Αἱ περὶ τοῦ Παναγίου Τάφου ἀκέψεις αὐτοῦ
κρινόμεναι ὑπὸ τοῦ Ἰταλικοῦ τύπου.

Ἡ ἐν Ρώμῃ ἐκδιδομένη ἔγκριτος ἰταλικὴ ἐφημερὶς
»Rassegna Italiana» («Ἰταλικὴ Ἐπιθεώρησις»), ἡ

διεθνῆ ἔχουσα κυκλοφορίαν, ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 3 τοῦ μηνὸς Αὐγούστου φύλλῳ αὐτῆς, ὑπὸ τὸν τίτλον : Un discorso di idealità mistica, δημοσιεύει τὰς ἐπομένας βαρυσημάντους κρίσεις περὶ τοῦ ἐν τῷ Συλλόγῳ «Παροναοσῶ» ἐκφωνηθέντος λόγου τοῦ κ. Κ. Ν. Μανιάκη κατὰ τὴν 3ην Ἀπριλίου ἐ. ἔ. ἐπὶ τῇ ἐνκαιρίᾳ τῆς διεξαχθείσης αὐτόθι μεγάλης τελετῆς, ὑπὲρ τοῦ Παναγίου Τάφου.

«Εἷς λόγος ἀλληγορικοῦ ιδεώδους. Εἶναι ἐκεῖνος, ὃν ἐξεφώνησεν ὁ ἐπιφανὴς Ἕλλην νομομαθῆς κ. Μανιάκης ἐν τῷ Παροναοσῶ τῶν Ἀθηνῶν. Οὐ-

τος επικαλείται την πρῶν καὶ αἰγλήσσαν μορφήν τοῦ Χριστοῦ. Τὴν επικαλείται δ' ἐν τῇ Ἱερᾷ Τραγωδίᾳ τοῦ Γολγοθᾶ καὶ διεκδικεῖ ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνισμοῦ τὴν δόξαν τοῦ Παναγίου Τάφου. Ἡ Ἑλληνικὴ Σοφία, μετὰ τὸν ἀνατολικὸν πολιτισμὸν, ἔλαβε συνείδησιν τῆς ἀρμονικῆς τάξεως τοῦ Σύμπαντος ἐν τῇ Ὑπερτάτῃ Ἰδέᾳ, τῇ ἀποκαλυφθεῖσῃ διὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἀλλὰ, φεῦ, καὶ μετὰ τοσοῦτον ἰδεῶδες, τὸ δίκαιον τοῦ ἰσχυροτέρου ἐξηκολούθησε νὰ ἰθύνῃ τὰς τύχας τοῦ ἀνθρώπου. Οἱ δίκαιοι, ἔλεγεν ὁ Πλάτων, δεσμευόμενοι παραδίδονται εἰς τὰς εἰρκαίς, μαστιγοῦνταί, ἀνασκοποῦνται. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς τὴν ἑλληνικὴν σοφίαν ἐφήρμοσεν, ἦν γυρνε καὶ ἐξήγγισεν. Οὗτος ἐδίδασκε τὸ νικᾶν τὸ δίκαιον τοῦ ἰσχυροτέρου. Καὶ πρὸς περιστολὴν τούτου ἀπαίτεται βίος συνάδων τῇ διδασκαλίᾳ ἐκείνῃ τῆς ἀληθείας, τῆς δικαιοσύνης, τῆς ἐλεημοσύνης, καὶ τῆς ἀγάπης. Εἶναι ἀνάγκη ἐνώσεως τῶν δυνάμεων καὶ ἐντάσεως αὐτῶν πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς φιλαλληλίας ἐναντίον τῶν ἐγωιστικῶν συμφερόντων, ἅτινα καταδυναστεύουσι καὶ περι- ἀγοῦσι τὸν κόσμον εἰς θλίψιν.

Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀμυδρὰ ἰδέα τοῦ μεγαλοπρεποῦς λόγου, τοῦ προκαλέσαντος τὰς ζωηρὰς ἐπευφημίας ἐκλεκτοῦ ἀκροατηρίου, καὶ ὅστις ἐδημοσιεύθη ὀλόκληρος εἰς τὴν μᾶλλον διαδεδομένην ἑφημερίδα τῆς ἑλληνικῆς πρω- τεύουσας.

Εἰς τὸν ἔξοχον ρήτορα προσφέρομεν τὰ ἡμέτερα συγχαρητήρια.»

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν δημοσιευθέντων ὑπὸ τῆς ξένης ἐγκρίτου ἑφημερίδος περὶ τοῦ πολυφιλήτου ἡμῶν νομο- μαθοῦς εἰσαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου κ. Μανιάκη, ἐνομίσαμεν ἐν τοῖς μάλιστα ἐπικαιρὸν νὰ ζητήσωμεν τὴν πεφωτισμένην αὐτοῦ γνώμην, λαμβάνοντες συνέντευξιν μετ' αὐτοῦ, ἵνα, μετὰ τὰς προφορικὰς αὐτοῦ ἐξηγήσεις, ἐννοήσωμεν βαθύτερον τὰς ὄντως ὑψηλὰς ἰδέας, ἃς θίγει ἐν συντόμῳ ἡ Ἱταλικὴ Ἐπιθεώρησις, καὶ ἡ εὐσία τῶν ὁποίων ἔχει μεγαλὴν σπουδαιότητα, ὡς εἰκός, διὰ τὰς τύχας τῆς ἀνθρωπότητος καθόλου.

Ὁ κ. Μανιάκης δεχθεὶς εὐχαρίστως τὴν ἐπίσκεψιν ἡμῶν ἔλεξεν ἡμῖν τὰ ἑξῆς :

Ἡ σταυρώσις τοῦ Χριστοῦ! Πρᾶξις ἀπαν- θρώπου φύσεως καὶ θηριώδους ἐκτελέσεως, χιμαιρικῶν δικαίων κατὰ θύμῳτος ἀθώου· καὶ τὸ θῦμα τοῦτο δὲν ἦτο ἀσημαντὸς τις ὑπαρξις, ἀλλ' ὁ Χριστὸς, αὐτὸς ὁ Θεός, ὁ λυτρωτὴς τοῦ κόσμου.

Τὰ χριστιανικὰ δόγματα! Τί διδάσκουσι; Τὴν ἀλήθειαν, τὴν δικαιοσύνην, τὸν ἀγῶνα κατὰ τοῦ δικαίου τοῦ ἰσχυροτέρου. Καὶ πρὸς τίνα σκοπὸν; ἵνα τέλος ἐπιτευχθῇ ἐναρμόνιος συμβίωσις μετὰ τῶν ἀνθρώπων, ἥτοι ἀδελφοποιήσις πάντων τῶν λαῶν τῆς ὑψηλίου, ὅπως τούτων εἰς μόνον ἀνακηρυχθῇ ποιμὴν, ἥτοι ὁ ὀρθὸς λόγος, χάριν τοῦ ὁποίου καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐκουσίως ὑπέστη τὸν σταυρικὸν θάνατον, ἵνα οὐχὶ μόνον διὰ λόγων, ἀλλὰ καὶ διὰ πραγμάτων, ἐπι- δεῖξῃ ὅτι οἱ διδάσκαλοι καὶ οἱ ποιμένες τῶν λαῶν ὀφεί- λουσι καὶ τὴν ζωὴν αὐτῶν νὰ θύωσιν ὑπὲρ τοῦ Δικαίου καὶ τῆς Ἀληθείας.

Αἰῶνες ἔκτοτε παρῆλθον, καὶ κατ' ἔτος εἰκονίζονται ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ Χριστοῦ τὰ φρικτὰ πάθη του καὶ ἡ ἐνδοξὸς αὐτοῦ Ἀνάστασις. Ἀλλὰ τίς ἢ ἐκ τούτου ἐπελοῦσα ὠφέλεια; εἰς τί συνετέλεσαν τὰ γοητευτικά

τῶν δόγματα τοῦ χριστιανισμοῦ, καὶ κατὰ τί συνε- τέλεσαν οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Χριστοῦ ἐν τῷ κόσμῳ, ὅπως καταστήσωσι σεβαστὴν τὴν Ἀλήθειαν καὶ τὴν Δικαιοσύ- νην, καὶ ἀντεπεξέλθωσι κατὰ τοῦ θριάμβου τοῦ δικαίου τοῦ ἰσχυροτέρου, καὶ πρὸς ἐπίτευξιν τῆς ἐναρμονίου βιώ- σεως τῶν ἀνθρώπων;

Τὸ δίκαιον τοῦ ἰσχυροτέρου! Τοῦτο ἐστὶ καὶ νῦν θριαμβεῖ καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς χριστιανικαῖς χώ- ραις, ὑπὸ τούτου δ' ἀνέσπερον διατηρεῖται τὸ φᾶ- σμα τοῦ πολέμου. ὅπερ ἐδημιουργήθη ἐκ τῆς ἐξατμί- σεως ποταμῶν αἱμάτων χριστιανικῶν πληθυσμῶν, δι' ὧν κατέκλυθησαν εἰς πολλὰς ἐποχὰς αἱ ὠραιότεραι τῆς Εὐρώπης ἐκτάσεις. Ἐξ αἰτίας δὲ τοῦ φάσμα- τος τούτου δαπανῶνται καθ' ἑκάστην ἑκατοντάδες ἑκα- τομμυρίων πρὸς ἀπόκτησιν φοβερῶν ὀργάνων τῆς κατα- στρεφῆς, ἡ δὲ ἐνοπλος αὕτη εἰρήνη τῶν ἡμερῶν μας ἀποβαίνει βάρος ἐπὶ χυθῆς, καταθλίβον τὸν λαὸν εἰς βαθμὸν ἐπιμᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀφόρητον, θὰ ἐπιφέρωσι δ' ἐπὶ τέλους τὸν παγκόσμιον κατακλυσμόν, ἐκείνον ὃν πάντες ἐπιθυμοῦμεν ν' ἀποσοβήσωμεν καὶ τοῦ ὁποίου αἱ ἱλιγγιώδεις φρικαλεότητες σπαράττουσι πᾶσαν ἀνθρω- πίνην καρδίαν καὶ ἐπὶ μόνῳ τῷ στοχασμῷ αὐτοῦ.

Μὲ ὄλας τὰς ἐν τῷ διεθνεί Συνεδρίῳ, τῷ συγκροτη- θέντι πρό τινων ἐτῶν ἐν Χάγῃ, ἐν ᾧ ὑπεστηρίχθησαν αἱ μεγάλαι καὶ φιλανθρωπικαὶ σκέψεις πρὸς ἐμπέδωσιν τῆς γενικῆς εἰρήνης· μὲ ὄλας τὰς ἐπιδείξεις περὶ τῆς ἐπικρα- τήσεως ἐν τῷ κόσμῳ τῆς Δικαιοσύνης ἀνωτέρας πάσης ἐκ μέρους οἰουδήποτε Κράτους ἐπιβεβάσεως· μὲ ὄλας τὰς στατιστικὰς ἐκθέσεις περὶ τῶν ἀυθαϊρέτων βιαιοπραγιῶν, αἵτινες ἀφθονοὶ δημοσιεύονται, ποθοῦμεν πάντοτε τὸν περιορισμὸν τῆς αὐξανομένης ἰσχύος τοῦ δικαίου τοῦ ἰσχυροτέρου. Ἀλλὰ, δυστυχῶς, οἱ λόγοι, ἀνωφελῶς ἐπα- ναλαμβάνοντες τὰ αὐτὰ πράγματα, καθίστανται ἀκα- δημαϊκὸς ἀνθῶν, ὃν ἀποξηραίνουσι αἱ ψυχικαὶ ἀπογοη- τεύσεις, καὶ αὐταὶ δὲ αἱ ζωηρόταται διαμαρτυρίαι ἀνα- φαίνονται ὡς κοινοὶ τόποι καὶ ἱστορίαι παλαιαί.

Αἱ μεγάλαι καὶ φιλάνθρωποι σκέψεις πρὸς ἐμπέδω- σιν τῆς γενικῆς εἰρήνης, οὐδέποτε εἰσηκούσθησαν, διότι ἀντέκειντο εἰς ταύτας αἱ βλέψεις τοῦ δικαίου τοῦ ἰσχυ- ροτέρου· καὶ σήμερον ὁ ἀνεμος τῆς καταστρεφῆς καὶ τῆς ἐρημώσεως πνέει ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τῆς Μακεδο- νίας καὶ ἡ δύστηνος χώρα ἐγένετο ἔρμαιο βουλγαρικῶν ὄρδων, ἐπίσημοι δὲ ἐκθέσεις καθ' ἑκάστην βεβαιοῦσι δηώσεις, σφαγὰς, λεηλασίας καὶ μυρίους ἀκατονομά- στους βανδαλισμούς, διαπρατομένους καθ' ὁμαιμόνων καὶ ὁμοθητικῶν ὑπὸ ληστρικῶν ἐπιδρομῶν· κατὰ τὰς τελευταίας δὲ τοιαύτας ὁ ἀριθμὸς τῶν μέχρι σήμερον ἐν Μακεδονίᾳ σφαγέντων ὑπερβαίνει τὰς 75,000, οὐδ' εὐ- ρίσκονται δὲ χρώματα τόσον μελανὰ, ὅπως περιγράφωσι τὰ δεινὰ ἅτινα ὑφίσταται ὁ ἑλληνικὸς μακεδονικὸς πλη- θυσμὸς, ὅστις, τυγχάνων ἀσπλος ἐνεκεν τῶν αὐστηροτά- των κατὰ τῆς ὀπλοφορίας νόμου τῆς Τουρκικῆς διοική- σεως, ἀφίνεται πάντως ἀνυπεράσπιστος εἰς τὴν διάκρι- σιν λύκων ἐφωδιασμένων μὲ τελεειώτατον ὀπλισμὸν.

Καὶ ποῦ εὐρίσκονται, ἔστω καὶ νῦν, οἱ ποιμένες οἱ κκλόι, οἵτινες ὀφείλουσι κατὰ τὰ παραγγέλματα τοῦ σταυρωθέντος ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων, ἵνα δώσωσι τὴν ζωὴν αὐτῶν ὑπὲρ τῶν σφαζομένων προβάτων; Ἐφ. Ἐννοεῖτε, ὡς ὑποθέτω, τὸν κλῆρον.

Ἄπ. Βεβαίως· ἂν ἐστὶ καὶ νῦν τὰ ἐγωιστικὰ συμφέ- ροντα μετὰ τοιαύτης καὶ τοσαύτης θηριωδίας ἐπικρα- τοῦσι τῆς δικαιοσύνης καὶ τῶν φιλανθρώπων αἰσθημα-

των καὶ ἰδεῶν, τί δυνάμεθα διὰ τὸ μέλλον νὰ προσδο- κώμεν ἐκ τῆς ἀποστολῆς τοῦ χριστιανικοῦ κλήρου, ὅστις, κρατῶν ἀνὰ χεῖρας τὸν Σταυρὸν, ἀνέλαβε νὰ διδάξῃ καὶ νὰ ὑποβάλῃ εἰς τοὺς λαοὺς τὴν ἔννοϊαν τῆς ἀγάπης καὶ τὴν τήρησιν τῶν παραγγελλμάτων τῆς Δικαιοσύνης;

Ποῖον πρακτικὸν ἀποτέλεσμα θὰ ἔχωσιν αἱ ἀποτε- λεσματικαὶ προσπάθειαι παντὸς τοῦ Χριστιανικοῦ κλή- ρου, τοῦ νὰ καταστήσῃ μετόχους τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ πάντας τοὺς λαοὺς τῆς ὑψηλίου, οἵτινες νῦν στε- ροῦνται τοῦ φωτός, ἀφοῦ οὗτος δὲν δύναται νὰ σώζῃ, τὰ πνευματικὰ αὐτοῦ τέκνα ἐκ τῆς ἀποτροπαίου σφα- γῆς; Καὶ πρὸς τί οὗτοι σπεύδουσι νὰ μεταδώσωσι τὸν χριστιανισμόν καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς λαοὺς τῆς ἀπωτάτης Ἀνατολῆς, οἵτινες ἴσως ἤδη ἀπολαύουσι μείζονος εἰρή- νης, ἥτις ἐπικρατεῖ νῦν ἐν μέσῳ τῶν χριστιανικῶν λαῶν; Καὶ ἐὰν ὑποτεθῇ ὅτι καὶ εἰς τοὺς λαοὺς τούτους καθιεροῦται ὁ χριστιανικὸς πληθυσμὸς, δὲν ὑπάρχει ἐκ τῶν δεδομένων ὁ φόβος, ὅτι καὶ οἱ νέοι χριστιανοὶ θ' ἀκολουθήσωσι τὰ ἐν Εὐρώπῃ συμβαίνοντα, καὶ ὅτι, συνεπὶς τούτου, τὸ ἐκάστοτε χυνόμενον χριστιανικὸν αἷμα θὰ ὑπερβαῖνῃ κατὰ ποσότητα τὸν ὄγκον τῶν ρευ- μάτων τοῦ Νιαγάρᾳ;

Ἡ ἱστορία ἀποδεικνύει, ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ δου- λεύῃ τις δυσὶ κυρίως. Ἡ ἀποστολὴ δὲ τοῦ χριστιανι- σμοῦ δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ μόνον διὰ τῆς συνεργασίας τῶν πνευματικῶν ἡγετῶν τῶν χριστιανικῶν λαῶν, οἵτι- νες δὲν διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν κοσμικῶν συμ- φερόντων.

Ἀλλ' οἱ πνευματικοὶ ἡγέται τῶν χριστιανικῶν ποι- μνίων, ἀπ' αἰῶνων ἤδη ἐτέθησαν ἐπὶ τοῦ σταδίου τῆς ἀμίλλης, πρὸς διοργάνωσιν τελειωτέρου συστήματος πρὸς λατρείαν τοῦ θύσαντος τὴν ζωὴν του ὑπὲρ τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων.

Καὶ τοῦτο ἔδωκεν ἀφορμὴν νὰ μορφωθῶσι τρία κυ- ρίως συστήματα, αἱ διαφοραὶ τῶν ὁποίων ὑπῆρξαν ἀφορμὴ ἐρίδων, αἵτινες ἀποβαίνουσι ὀσημέραι δεινότεραι· νῦν δὲ διαίρουσι τοὺς χριστιανικοὺς λαοὺς, οὐ μόνον τὰ πολι- τικὰ συμφέροντα, ἀλλὰ καὶ αἱ διαφοραὶ χριστιανικαὶ δοξασίαι, προκαλοῦσαι μίση ἀδιάλλακτα, ἀσυμβίβαστα ὄλας πρὸς τὰ παραγγέλματα τοῦ Χριστοῦ. Ἀλλὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ὁποίων ἐπιβάλλει ὁ ὀρθὸς λόγος.

Ὁ πολὺς λαὸς δὲν δύναται νὰ κατανοήσῃ λεπτο- μερῶς θεολογικὰς θεωρίας, δύναται ὅμως νὰ ἐννοήσῃ τὰς ἀρχὰς ἐκείνας, ἃς καὶ ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ ἀκόμη ὁ Σωτὴρ τοῦ Κόσμου ἐπανελάμβανε, ἵνα καταστῶσι καταληπταὶ τοῖς πᾶσι.

Ἡ ἀνθρωπότης ἅπασα ὑπόκειται εἰς τὸν νόμον τῆς προόδου, ἥτις βεβαίως ἀπαιτεῖ τὸν σεβασμὸν τῶν ἀλλοτριῶν ἰδεῶν καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἐκλογῆς, συνεπὶς ἀποχρῶντων λόγων τοῦ χριστιανικοῦ συστήματος, ὅπερ φαίνεται τελειότερον. Ὅθεν ἡ διαφορὰ τοῦ δόγμα- τος δὲν δικαιολογεῖ τὴν ἀναζωπύρωσιν καὶ ὑποστήριξιν τῆς *μισαλλοδοξίας*. Αἱ δὲ θεμελιώδεις ἀρχαὶ τοῦ Χρι- στιανισμοῦ, αἵτινες ὑπ' οὐδενὸς ἠμφισθητήθησαν, εἰσὶν ἱκαναί, αὐταὶ καὶ μόναι, νὰ ἐπιτύχωσι τὴν πραγματο- ποιήσιν τῶν πόθων τοῦ ὑπὲρ τῆς ἀνθρωπότητος ὄλης σταυρωθέντος Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἐν τοῖς χριστιανικοῖς δ' οὕτω πληρώμασιν, ἐτά- χθησαν ἡγέται διὰ νὰ μορφῶσι διὰ τῶν πολυαριθμῶν ποιμνίων των τὴν κοινὴν γνώμην, πρὸς ἐπικράτησιν τῆς ἀληθείας καὶ τῆς Δικαιοσύνης.

Ἐφ. Καὶ μήπως τοῦτο δὲν ἐπικρατεῖ πάντοτε;

Ἄπ. Ἀληθῶς. Σήμερον π.χ. πόλις ὀλόκληρος, τὸ Κρούσοβον, ἐλεηλατήθη, χωρὶα καταστρέφονται καὶ εἰς τὸ πῦρ παραδίδονται, ἀνηλεῶς σφάζονται ἄνδρες φιλήσυχοι καὶ γυναῖκες ἀδύνατοι, παῖδια ἀσθενῆ καὶ νή- πια ἀθῶα, ὑπὸ ἀνθρώπων αἰμοχαρῶν, ἐφωδιασμένων μὲ ἐλεεινὸν ὀπλισμὸν, καθ' ὑψηλῶν Ὄθωμανῶν, Ἑλλήνων χριστιανῶν, ἀοπλων ἐντελῶς καὶ μὴ ἐξησκημένων εἰς τὰ ὄπλα, ἅτινα οὐδέποτε ἐπετρέπη αὐτοῖς ὑπὸ τῆς διοική- σεως οὐδὲ κἂν νὰ ἴδωσι. Τούτων οὕτως ἐχόντων, ὀλίγον δὲν εἶναι προφανῶς ἄνισος καὶ ἄδικος; Ἀφοῦ δὲ κατὰ τῶν μέχρι τοῦδε διαπραττομένων βιαιοπραγιῶν οὐδὲν ἐλήφθη λυσιτελεῖς κυβερνητικὸν μέτρον, οἱ ἡγέται τῶν χριστιανικῶν δογμάτων, οἰανδήποτε καὶ ἂν οὗτοι κατέ- χωσιν ὑψηλὴν θέσιν, δὲν ὀφείλου τούλάχιστον νὰ μὴ μένωσι καὶ οὗτοι ἐν καταστάσει πλήρους οὐδετερότητος, ἀλλὰ νὰ διαμαρτυρηθῶσι κατὰ τῆς καταστάσεως ταύ- της πάσῃ δυνάμει; καὶ ἂν ἤθελεν ὑποτεθῇ ὅτι οὐδεμία ἀρχὴ ὑφίσταται, ἀπαγορεύουσα τὴν μονομαχίαν μετὰ τὸν ὀμοδοξῶν λαῶν, δὲν ὀφείλου ν' ἀπαιτήσωσι τούλά- χιστον, ὅπως παραστῶσι μάρτυρες κατὰ τὴν πάλιν ταύ- την καὶ ν' ἀπαιτήσωσιν ὅπως τὰ αὐτὰ τούλάχιστον ὄπλα λάθωσι ἀμφοτέρω τὰ διαμαχόμενα μέρη;

Ἀφοῦ δ' αἱ Δυνάμεις τῆς Εὐρώπης ἀπέσχον μέχρι τοῦδε νὰ ἐπέμβωσιν ἐπίσημως, πῶς δύναται νὰ δικαιο- λογηθῇ ἡ παρατηρουμένη νῦν ἀδιαφορία τῶν μεγάλων ἡγετῶν τῶν χριστιανῶν δογμάτων;

Ποῦ εὐρίσκονται δὲ οἱ ἀντιπρόσωποι τούτων, οἵτι- νες, ἐν δικαιοσύνῃ βιοῦντες, ἔλαβον μέρος εἰς τὴν ἐνά- σκησιν τοῦ δικαίωματος φυσικῆς ἀμύνης καὶ ἐθυσίας ἐκυτοῦς ὑπὲρ τῶν σφαζομένων ἀθῶων προβάτων;

Τί παλοῦσι οἱ ἀθῶοι οὗτοι ἀνθρωποι οἵτινες στε- ροῦνται τῆς ὑπερασπίσεως ταύτης, διότι τυχόν δὲν ἠσπά- σθησαν τὰ δόγματα τοῦ καθολικισμοῦ ἢ τοῦ προτεσταν- τισμοῦ; Καὶ πότε ἐδιδάχθησαν τὰ διάφορα δόγματα, ἵνα δυνηθῶσι νὰ μάθωσι ποῖον πρέπει νὰ ἐκλέξωσιν; Ἐπὶ τέλους καὶ οὗτοι δὲν εἰσὶ πρόβατα τῆς αὐτῆς ποι- μνης, ἥτοι τῆς ποιμνης τοῦ Χριστοῦ;

Καὶ τὸ δίκαιον τοῦ ἰσχυροτέρου, δὲν εἶνε ἄρα γε ὁ Σατανᾶς μετὰ τοῦ στρατοῦ του, ὃν ἅπαντα τὰ τάγματα τοῦ χριστιανισμοῦ ὡς τὰ Χερουβείμ καὶ τὰ Σεραφεὶμ ὀφείλουσι νὰ πολεμήσωσι, καταπατοῦντα καὶ ἐξαφανί- ζοντα ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς γῆς;

Ἄλλ' ἐὰν τὸ κακὸν δὲν ἐσταμάτησεν· ἐὰν ἐξακολου- θήσωσι μέχρις ἐξαντλήσεως τοῦ Ἑλληνισμοῦ οἱ ἐπικρε- μάμενοι κατὰ τοῦ ἐθνικοῦ δικαίου κίνδυνοι· ἐὰν ὁ ἑλλη- νισμὸς δὲν δυνηθῇ ἐπαρκῶς ἤδη ν' ἀντεπεξέλθῃ κατὰ τοῦ δικαίου τῶν ἰσχυροτέρων· ἐὰν, φέρ' εἰπεῖν, καὶ αὐτὸς ὁ Παναγίος Τάφος περιέλθῃ εἰς ἄλλοτριᾶς χεῖρας· ἐὰν, τέ- λος, ἐπὶ τῇ τολμηρᾷ ὑπεθέσει, καὶ ὀλόκληρος ὁ Ἑλλη- νισμὸς στειρωθῇ καὶ ἀποθάνῃ, ἡ ἐνδοξὸς ὅμως αὐτοῦ Ἀνάστασις δὲν δύναται νὰ παρκαλυθῇ· θὰ ἦναι δὲ αὕτη ἡ ἡμέρα τῆς φοβερᾶς κρίσεως τοῦ Κυρίου, ἐκείνη ἡ τῆς δευτέρας παρουσίας, ἐν ἣ θὰ κριθῶσι πάντες ἐξίσου καὶ ἄνευ ἐξαιρέσεως.

Ἐφ. Ἀλλὰ ποῖον κατὰ τὴν γνώμην σας εἶναι τὸ λυσιτελέστερον μέσον, δι' οὗ δύναται νὰ λυθῇ τὸ ἀκαν- θωδέστατον, ἄμα δὲ καὶ ἄλυτον μέχρι τοῦδε ζήτημα τῆς ἀνθρωπίνης προόδου καὶ τελειότητος;

Ἄπ. Ἀπαντῶ. Καὶ αὐταὶ αἱ ὑπερέχουσαι κατὰ τὸν πολιτισμὸν κοινωναὶ τῆς Ἑσπερίας δὲν φαίνονται ἀμέ- τοχοι περιπετειῶν καὶ ἀπογοητεύσεων, αἵτινες, νομίζω, εἰσὶν αἱ πρῶτισται αἰτίαι ἐνεκα τῶν ὁποίων πολλοὶ

κατ' έτος μυριάδες Ευρωπαίων εγκαταλείπουν τὰς πατρίδας των, μεταναστεύοντες άνευ έλπίδος παλινοστίας. Μόνον ή συμφιλίωσις τών ήγετων τών χριστιανικών δογμάτων, ήν ώς έφικτήν θεωρώ, γενομένης δεκτής τής άρχής περί του καθήκοντος του σεβασμού τών άλλοτρίων δοξασιών, και ή εκ ταύτης συνεργασία σύμπαντος του χριστιανικού Κλήρου θά ήδύνατο, κατ' έμην γνώμην, νά αναδείξωσι φαινοτάτην ιδέαν, άπανταχού άντηχούσης τής φωνής ειρήνης και αγάπης, κατά τὸ λυκαυγές του παρόντος αιώνας, όστις, ώς όρθως παρετήρησεν ο έκ Ρώμης καθηγητής Rizzuti, είναι πλήρης μελανών νεφών, άτινα άπειλοῦσι καταγίδιας μετά τὸ φαιὸν ενόχου δύσεως του παρελθόντος αιώνας.

Ερ. Μήπως ή ιδέα σας αύτη, ήτις μοι φαίνεται όρθή, άρουμένη εκ τών διαυγών ναμάτων τής άρχικής του Χριστιανισμού πηγής, δύναται εύχαρίστως ν' άκουσθῆ υπό τών Λουθηρανών;

Απ. Νομίζω ούχι. Διότι, ώς έλαβον θετικὰς πληροφορίας, εν Γερμανία τὸ έργον του Λουθήρου θεωρείται ώς μία τών μεγίστων κατακτήσεων του πολιτισμού, και ώς εκ τούτου οί Λουθηρανοί άποκρούουσιν άγερώχως οϊανδήποτε πρὸς έτέραν εκκλησίαν συνεννόησιν.

Ερ. Καί τί φρονείτε και περί τής καθολικής εκκλησίας, ήτις νῦν διατελεῖ υπό νέον ήγέτην, τὸν Πάπαν Πιον τὸν Ι' ;

Απ. Άνεγνων εύχαρίστως εν τῷ από 24 7θρίου έ.σ. φύλλῳ τής έφημερίδος «Αθηναί», ότι ή Α. Παναγιότης εξέδηλῳσε τὸν θερμὸν αὐτοῦ πόθον, ίνα ή Εκκλησία φανῆ χρήσιμος εις τὴν κοινωνίαν, στηριζομένη, ούχι τόσοσν επί τών άνωτάτων ιεραρχῶν τής Εκκλησίας, όσον επί τών ταπεινῶν ιερέων, ών ή άποστολή είναι χρησιμωτάτη, όπως τελεσφόρως γίνη σεβαστή ύφ' ολοκλήρου τής ανθρωπότητος ή μεγάλη άρχή του Σωτήρος: **Ειρήνη υμῖν· αγαπάτε αλληλους.** Από τὸν κληρον δὲ αὐτοῦ άπαιτεῖ νά ηῖται επιεικής εις τὰ έλαττώματα τών ανθρωπων, και νά συμπαθῆ εις τὰ άτυχήματα αὐτῶν.

Γοητευτικάι, τῳόντι, εισιν αἱ εκφράσεις του υπάτου ιεράρχου του Καθολικισμού, αἰτινες αναφέρονται εις τὰς θεμελιώδεις άρχὰς του Χριστιανισμού, και ή εφαρμογή τών όποιων, και μόνη, ήδύνατο νάποκαταστήσῃ τὴν **Εδέμ**, ήτοι τὴν άρμονίαν εν τῷ ήθικῷ κόσμῳ, ήτις παρατηρεῖται και εν τῷ σύμπαντι, και ήτις, κατά φυσικὴν συνέπειαν, ήθελε καταστήσει ολοκληρον τὴν ύψηλιον Παράδεισον, ὃν συμβολίζει ή **Ιερά Γραφή**.

Διὰ τὸ επιβλητικὸν όμως τούτο τής πρὸς άλλήλους αγάπης παράγγελμα και τὴν άποτελεσματικὴν αὐτοῦ εφαρμογήν, άπαραίτητος προϋπόθεσις, κατ' έμην γνώμην, είναι ή δια λυσιτελοῦς μεθόδου και διδασκαλίας άρσις τών αιτίων τών έρίδων, αἰτινες άδικόπως άποθνήσκουσι και αναγεννῶνται, και μεταξύ τών Κοινωνιῶν και μεταξύ τών Κρατῶν, και μεταξύ τών κατ' ιδίαν ανθρωπων. Αλλά διὰ τὴν άρσιν τών έρίδων τούτων, αἰτινες γίνονται άφορμὴ τών πολέμων μεταξύ τών Έθνῶν και Κοινωνιῶν, και τών εγκλημάτων τών ανθρωπων, δὲν άρκεῖ μόνος ο καθολικός κληρος, όσον μέγας και αν υποτεθῆ ο άριθμὸς αὐτοῦ, έλαττωμένης τής ισχύος του και διὰ τών αντιδράσεων, δι' ας άπαιτεῖται ή σύμπραξις σύμπαντος του χριστιανικού Κλήρου, άνευ διακρίσεως δογμάτων, και άνευ προσπαθείας επιβολῆς και προσηλυτισμοῦ.

Τὸ δίκαιον του ισχυροτέρου είναι ή κεφαλή του όφρεως, ήν συνέστριψεν ο Λυτρωτής του κόσμου· ή εξαφανίσις όμως τής εἰδεχθῶς ταύτης υπάρξεως δὲν ήτο τὸ τελευταῖον έργον Έκεινου, διότι ή συντριβείσα κεφαλή ήτο άλλη Λερναία Ύδρα, και εκ ταύτης πληθὺς νέων κεφαλῶν προέκυψαν. Η κατανίκησις επομένως τούτων άφέθη εις τὸς ποιμένας, οὗς κατέλιπεν Έκεινος διὰ τὴν συμπλήρωσιν του έργου του, και ήθελον, βεβαίως, οὔτοι άνταποκριθῆ εις τὴν όποίαν έλαβον ιεράν εντολήν, έαν δὲν έματαίου τὴν δρᾶσιν αὐτῶν ή διαίσεις και ήμισαλλοδοξία, ήτις πρέπει παντί σθένει νά καταπολεμηθῆ, διότι τότε και μόνον είναι δυνατόν νά αναφανῶσιν εν τῷ κόσμῳ αἱ συνέπειαι τής αγάπης, τής φιλανθρωπίας και τής ελεημοσύνης, υπὲρ του θριάμβου τών όποιων έσταυρώθη ο Σωτήρ.

Ενταῦθα εληξεν ή μετὰ του εξόχου νομομαθοῦς και διαπρεποῦς κοινωνιολόγου εντιμοτάτου κ. Κ. Μανιάκη συνέντευξις ήμῶν, ήν πάντως προθύμως προσφέρωμεν εις τὴν μελέτην τών πολυπληθῶν αναγνωστῶν τής «Αττικῆς Ιριδος». Νομίζομεν ότι παρέσομεν αὐτοῖς ανάγνωσμα αξιοσπούδαστον διὰ τὴν βαθύτητα τών εν αὐτῷ περιεχομένων αληθειῶν και όπερ δύναται νά χρησιμεύσῃ ώς άφετηρία εύρυτάτης μελέτης περί του ζωτικωτάτου ζητήματος, όπερ, διὰ τὴν ύψίστην αὐτοῦ σημασίαν, έσωτερικὴν τε και εξωτερικὴν, έχει άμεσον σχέσιν πρὸς αὐτὴν τὴν ὑπαρξιν ήμῶν, και ώς Έθνους, και ώς Κράτους

Κ. Αρς

ΨΗΦΙΔΩΤΟΝ

Η γυνή είναι οὐράνιον σῶμα εις τρεῖς διαφόρους εἰκόνας
1) Η γυνή ως παρθένος είναι αστήρ διάπτων, όστις μόλις αναλάμψει σθένεται, ίνα μή άναφανῆ πλέον.
2) Η γυνή ως γυνή είναι ήλιος μεσουρανήν πλήρης φωτός, κάλλους και θερμότητος, διὰ νά δύσῃ, φεῦ, τόσοσν ταχέως.
3) Η γυνή ως γραία είναι Σελήνη άγονος, νεκρά, ήτις μέχρις ότου δύσῃ μᾶς ενθυμίζει, διὰ τών ὡχρῶν ακτίνων της, τὴν άλλοτέ ποτε ὑπαρξιν της.

Η γυνή ως έρωμένη μᾶς παρέχει θέληγτρα, τὰ όποια ως σύζυγος μᾶς άφαιρεῖ.

Τῆς έρωμένης τὴν χάριν διακρίνομεν και εις τὸ σκότος τῆς συζύγου οὔτε εις τὴν λάμψιν του ήλιου. Η έρωμένη μειδιᾷ και μᾶς μεθύει· ή σύζυγος μειδιᾷ και μᾶς κοιμίζει. Η σύζυγος μᾶς ένοχλεῖ· και δὲν τὴν συγχωροῦμεν· ή έρωμένη μᾶς τυραννεῖ και τὴν συγχωροῦμεν πάντοτε.

Υπὲρ πᾶσαν ήγάπησα εκείνην, ήτις μοῦ έπροξένησε τὰς μεγαλητέρας θλίψεις.

Η καρδιά τῆς γυναίκος φλέγεται χωρὶς νά καιεται. Φοβῶ τὴν γυναῖκα ήτις δὲν όμιλεῖ και τὸν κύνα, όστις δὲν γαυγίζει.

Δύο πράγματα αλλάσσον εύκόλως εις τὸν κόσμον: ή ροή του ὕδατος και ή διάθεσις τῆς γυναίκος.

Ο έρωσ έγεννήθη με τὸν ανθρωπον, ο ανθρωπος με τὰς βασάνους· αἱ βασάνοι με τὴν άμαρτίαν· ή άμαρτία με τὸν διάβολον· και ο διάβολος με τὴν γυναῖκα.

T. SOSTEB

Η Τραπεζοῦς του ΙΖ' αιώνας κατ' άσχεδιαγράφημα του Tournefort.

(Εἰκὼν, εἰλημμένη εκ του άρτι δημοσιευθέντος περισπουδάστου βιβλίου του κ. Κ. Ν. Παπαμιχαλοπούλου πρῶην ύπουργοῦ κλπ. «Περιήγησις εις τὸν Πόντον», περι οὔ εν επομένῳ φύλλῳ ποιησόμεθα τὸν προσήκοντα λόγον).

Η ΑΥΡΗΛΙΑΝΗ ΠΑΡΘΕΝΟΣ ΕΝ ΤΗ ΙΣΤΟΡΙΑΙ

ΥΠΟ

ΙΩΑΝΝΟΥ Γ. ΦΡΑΓΚΙΑ

(Άνεγνώσθη εν τῇ αίθούσῃ του Φ. Συλλόγου «Παρνασσῶ»
τῇ 14 Φεβρουαρίου 901).

(Συνέχεια).

Άπέναντι τοιαύτης καθολικής εξεγέρσεως ο βασιλεύς, πεποηθὸς άδιστακτως επί τὴν θείαν τῆς ποιμενίδος άποστολήν, τῇ άνέθηκεν επισήμως τὴν υπεράσπισιν του βασιλείου τῆς Γαλλίας κατὰ τών πολεμιῶν.

Ηγγιζεν εις τὸ τέλος αὐτοῦ ο Απρίλιος του 1429, ότε ή Ιωάννα εν τῇ πόλει Τουρ περιεβλήθη τὴν πολεμικὴν αὐτῆς στολήν. Ένεδύθη τὴν εκ λευκοῦ χάλυθος βαρείαν ιπποτικὴν πανοπλίαν και εξήτησε νά τῇ φέρωσι τὸ ξίφος όπερ, ως έλεγεν, αἱ θεαῖ φωναῖ τῇ εἶχον ως όπλον αὐτῆς ὑποδείξει. Τὸ ξίφος τούτο, άγνωστον εις πάντας, έμελλε νά εύρεθῆ και εύρεθῆ τῳόντι εν Fierbois, όπισθεν του θυσιαστηρίου του εκεί άρχαίου ναοῦ τῆς Αγίας Αικατερίνης, κειχωσμένον εν τῇ γῆ, έσκωριασμένον και άνευ θήκης, ή δὲ κόρη όπλισθη δι' αὐτοῦ στιλβωθέντος και μετὰ κολεοῦ πολυτελοῦς, δωρηθέντος αὐτῇ υπό τών ιερέων τῆς πόλεως Fierbois.

Αλλά τὸ προσφιλέστερον τῆς Ιωάννας έμβλημα, ο άχώριστος αὐτῆς συνοδίτης και σύντροφος ήτο ή περιδοξος σημαία της, ή κατὰ τὰς ὑποδείξεις αὐτῆς κατασκευασθεῖσα. Ητο αὐτῇ εξ ὑφάσματος λευκοῦ μετὰ χρυσῶν κρυσσῶν φέρουσα επί άργυρόχρους επιπέδου εν μέσῳ κρίνων χρυσῶν τὴν εἰκόνα του Θεοῦ κρατοῦντος τὴν παγκόσμιον σφαῖραν. Επί δὲ τῆς αντίθετου ὤψεως παρίστατο ο έθνικός τῆς Γαλλίας θυρεὸς κρατούμενος υπό δύο άγγέλων.

Επί του μελανοῦ ἵππου της οὔτως όπλισμένη ή ποιμενὶς εκείνη κόρη παρέστησε τότε θαυμασίαν μεταμόρφω-

σιν. Μάρτυρες αὐτόπται και άπολύτως αξιόπιστοι, τινὲς μεν ενόρκως βεβαιώσαντες κατὰ τὴν δίκην τῆς κόρης, άλλοι δ' έγγράφως ιστορήσαντες τὰ περι αὐτῆς, οἱοι ο δουξ d'Alencon, ο Jean Chartier, ο Perceval de Cagny και άλλοι, διαπιστοῦσι τὴν βαθείαν καταπληξιν πάντων, ιδόντων τὴν άφελῆ εκείνην ωραίαν ποιμενίδα ἱππεύουσαν τόσοσν άτρομήτως, τόσοσν δ' επιχαρίτως και επιτηδείως διευθύνουσαν ἵππους θυμοειδεις και χειριζομένην τὴν λόγχην και τὸ ξίφος τοσοῦτον δεξιῶς όσον οὔδεις άλλος, αὐτὴν, ήτις τότε κατὰ πρῶτον έλάμβανεν εις γεῖρας λόγχην και ξίφος.

Η Ιωάννα δ' Αρχ ὑπὸ τὰ όπλα ὑπῆρξεν εὐθὺς εξ άρχῆς διδάσκαλος τών μαχῶν και τών στρατοπέδων χωρὶς νά υπάρξῃ μαθήτρια. Ένεφανίσθη εὐθὺς εξ άρχῆς στρατηγὸς χωρὶς νά προϋάρξῃ στρατιώτης.

Αμείλικτος διώκτης τῆς βλασφημίας και τῆς προσβολῆς τών ήθῶν, επέβαλε πανταχού εν τῷ στρατῷ διὰ τῆς παρουσίας της τὴν σεμνότητα του λόγου και του ήθους, εν μέσῳ πολεμιστῶν ειθισμένων εις τὸ λαλεῖν μεν διὰ βλασφημιῶν, μή εξαίρουμένων μηδ' αὐτῶν τών άνωτάτων ευπατριδῶν, εις τὸ συλεῖν δὲ τὸς νεκροῦς και λαφυραγωγεῖν τὰς αἰσικόμενας πόλεις.

Η Ιωάννα δ' Αρχ οὔδέποτε έφρόνευσεν οὔδ' έτραυματίσεν έχθρον διὰ τῆς ιδίας αὐτῆς χειρός. Τούναντίον, όσάκις επί του πεδίου τών μαχῶν έβλεπε κατακείμενον έχθρον τραυματίαν, διέτασσε νά τὸν άπαγάγωσιν άμέσως πρὸς θεραπείαν τών τραυμάτων του, και εκίνει τὸν θαυμασμόν διὰ τούτο, τόσοσν άσύνηθες ὃν κατὰ τὴν εισέτι βάρβαρον εκείνην εποχήν.

Και ιδού ή νεαρά ποιμενὶς, ή καλλιμορφος κόρη επί κεφαλῆς τῆς μικρῆς εκείνης στρατιάς, ήτις άπεστάλη νά εισαγάγῃ τροφὰς και έφόδια πολέμου εις τὴν Αὐρηλιαν, στενωὸς πάντοτε πολιορκουμένην υπό πολυαριθμου στρατοῦ Αγγλων και Βουργουνδιῶν, υπερασπιζομένην δὲ υπό του άνδρείου πρίγκηπος Dunois, του επιλεγόμενου Νόθου τῆς Αὐρηλιᾶς.

Η πρώτη αὐτῆς πράξις πρὶν ή προσβάλῃ τὸς πολιορκητὰς ὑπῆρξεν ή πρὸς αὐτοῦς άποστολή κήρυκος, κοιμίζοντας τὴν διάστημον εκείνην επιστολήν, τὴν γραφεῖ-

σαν τῆ 24 Μαρτίου 1429 καθ' ὑπαγόρευσιν αὐτῆς τῆς Παρθένου. Οὐδέποτε ἐγκάρδιον πῦρ πατριωτικοῦ αἰσθήματος ἐλάλησεν ἀφελέστερον, εἰλικρινέστερον καὶ μετὰ μείζονος δυνάμεως ἢ ὅσον τὸ ὑπαγορεύσαν τὴν ἐπιστολὴν ἐκείνην, ἣτις εἶχεν ὡς ἐξῆς ἐπὶ λέξει :

«Βασιλεῦ τῆς Ἀγγλίας, καὶ σύ, δούξ τοῦ Bedford, ὅστις λέγεις ἑαυτὸν ἀντιβασιλεὺς τῆς Γαλλίας, ἔδοτε λόγον εἰς τὸν ἐπουράνιον πατέρα περὶ τοῦ χυθέντος αἵματος. Ἀπόδοτε εἰς τὴν Παρθένον, τὴν σταλεῖσαν ἐνταῦθα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, τὰς κλειδας πασῶν τῶν προσφιλῶν πόλεων μας, τὰς ὁποίας ἐκυριεύσατε καὶ συναμά ἐλεηλατήσατε. Ἐφθασεν αὕτη ἔδω, σταλεῖσα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ὅπως διεκδικήσῃ τὰ δίκαια τοῦ βασιλείου αἵματος. Εἶναι πρόθυμος νὰ συνάψῃ τὴν εἰρήνην, ἐὰν καταλίπητε τὸ γαλλικὸν ἔδαφος ἀποζημιούντες ἡμᾶς δι' ὅσα μᾶς ἐπροξενήσατε δεινά... Ἐὰν ὁδμως δὲν πράξῃτε τοῦτο, περιμένετε τὴν Κόρην, ἣτις ἠθὰ σᾶς ἐπισκεφθῆ μετ' ὀλίγον πρὸς μεγίστην ζημίαν σας. Βασιλεῦ τῆς Ἀγγλίας, ἐὰν δὲν πράξῃς ὡς λέγω, ἠμάθε δι' εἶμαι ἀρχηγὸς στρατοῦ, ὅπουδῆποτε δὲ τῆς Γαλλίας καὶ ἂν συναντήσω τοὺς ἀνδρας σου θὰ τοὺς ἐκδιώξω ἐκόντας ἢ ἄκοντας· καὶ ἐὰν δὲν ὑπακούσῃς ἠθὰ τοὺς θανατώσω μέχρις ἐνός. Ἐστάλην ἔδω ἵνα σᾶς ἠρίψω κτυπῶσα ἐξω πάσης Γαλλίας. Μὴ φαντασθῆς ὅτι ἠθὰ κατακτήσης ποτὲ τὸ βασίλειον τοῦτο, ὅπερ ἀνήκει πρὸς τὸν Θεόν. Μόνος ὁ βασιλεὺς Κάρολος, ὁ ἀληθὴς τοῦ βασιλείου τούτου κληρονόμος θὰ τὸ καταλάβῃ, ἠδιότι οὕτω θέλει ὁ Θεός, καὶ θὰ εἰσεέλθῃ εἰς Παρισίους ἠέν καλῆ συνοδίᾳ. Σὲ δὲ δούξ τοῦ Bedford παρακαλεῖ καὶ ἱκετεύει ἡ Κόρη νὰ μὴ καταστρέψῃς τὴν πατρίδα τῆς. Ἐὰν ὑπακούσῃς, ἔλθε πρὸς αὐτὴν ἐκεῖ ἠένθα θὰ ἴδῃς τοὺς Γάλλους ἐπιτελοῦντας τὸ κάλλιστον ἠάνδραγάθημα ὅπερ ἐξετελέσθη ποτὲ ὑπὸ τῆς χριστιανωσύνης. Ἐὰν θέλετε τὴν εἰρήνην, ἀποκρίθητε εἰς Αὐρηλίαν : ἄλλως, θὰ ἴδῃτε ποῖαν θὰ πάθητε καταστροφὴν.»

Ὅταν οἱ Ἀγγλοὶ ἔλαβον τὴν τοσοῦτον ἀγέρωχον καὶ τόσον ἀκραίφωως γαλλικὴν ἐπιστολὴν ταύτην, ἐξεμάνησαν. Παρὰ τὰ διεθνή δὲ νόμιμα κρατήσαντες τὸν κομιστὴν αὐτῆς κήρυκα αἰχμάλωτον, ἐζήτησαν παρὰ τοῦ ἐν Παρισίοις Πανεπιστημίου τὴν γνώμην ἂν ἔπρεπε νὰ τὸν καύσωσι ζῶντα.

Μαθοῦσα ταῦτα ἡ Ἰωάννα δὲν ἐβράδυνε πλέον· οὕτω δὲ ὁ γαλλικὸς στρατὸς πνέων ἐνθουσιασμὸν ἐξεκίνησεν ἐκ Blois ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην ἀρχηγίαν τῆς Παρθένου, τῆ 27 Ἀπριλίου 1429 πρὸς τὴν πολιορκουμένην Αὐρηλίαν, τὴν ἐπονομασθεῖσαν «καρδίαν τῆς Γαλλίας».

(ἀκολουθεῖ) Ἰω. Φραγκιάς.

ΣΤΗ ΓΙΟΡΤΗ

Τῆς ἀγαπητῆς μου συναδέλφου Ἑλένης Λάμαρη.

Ἄν ἕνα μῦρο δλόγλυκο
Τὸ στήθος σου γροικῆσῃ,
Τὰ μυρωμένα νιάτά σου
Σεμνὰ νὰ χαιρετίσῃ·

Ἄν τὸ γλαυκὸ τὸ μάτι σου
Ποῦ τ' ἀπειρο θυμίζει,
Ἐνα λουλοῦδι δροσερὸ
Σανοῖξῃ ἔδω ν' ἀσπρίξῃ,

Ἐν' τῆς ψυχῆς μου ἡ πάλλευκη
Καὶ μυρωμένη νιότη
Ποῦ γέρνει μὲ ταπεινώσει
Καθὼς σὲ μιὰ θεότη,

Μύριες εὐχὲς ὀλόθερμες
Νὰ πῆ σεμνὰ σεμνὰ,
Στὴν ὠμορφιά τῆς νιότης σου,
Στοῦ νοῦ τὴν ὠμορφιά.

Ἀθῆναι 21 Μαῖου 1903.

Στ. Μαρτζώκης

ΣΒΥΣΜΕΝΗ ΕΙΚΟΝΑ

Θαμβή μου τώρα ὠμορφιά, ποῖος ἤθελε πιστέψει,
Ἄπ' τὸ σβυσμένο πρόσωπο στῆς νεότης τὸν ἀνθό,
Πῶς ἀγεράκι δροσερὸ εἶχε ποτὲ χαϊδέψει
Τὸ ροδαλό σου μάγουλο, ποῦ τώρα ναι χλωμό ;

Ποῖος ἠμπορεῖ νὰ φαντασθῆ δι' σβυσμένα μάτια,
Μὲ σπύθες λαχταρόβολες εἶχαν καρδιὲς μαγέψει,
Ἄπὸ γραμμῆς, ποῦ σβύσανε στοῦ χρόνον τὰ παλάτια,
Καὶ μόνον ζοῦν στοῦ καθενὸς τῆ φωτισμένη σκέψι ;

Κ' ἐμὲ ἡ ματιά μου θαμπερὴ σ' ἐσένα καρφωμένη
Τῆς ὠμορφιάς ποῦ σβύσθηκε τώρα ζητεῖ τὰ ἔχρη
Κι' ἂν μιὰ γραμμὴ τοῦ στήθους σου ἄταφῃ ἀκόμη μένη
Ἰσως τὸν πόθο τῆς στιγμῆς ἀκόμη ἐκείνης δείχνει.

Ἡ τέχνη ὅμως ἂν μπορῆ πιστὴ ζωὴ νὰ δώσῃ
Εἰς τῆς ματιᾶς τὴν ἔκφρασι δλόχλωμό μου σῶμα
Τὸ χέρι τῆς τ' ἀπέραντο τὴν γῆν ἂν ἐχῆ ζώσει
Ποτὲ ἐνὸς ἀνασασμοῦ δὲν ἔδωσε τὸ χροῶμα.

Κ' ἐγὼ θαμπό μου πρόσωπο στοῦ λογισμοῦ τὴν πάλῃ
Ζητῶ λαχτᾶρα τῆς ζωῆς ἀπὸ σβυσμένο μάτι
Καὶ σ' ὠμορφιά ποῦ χλώμασε ζωὴ νὰ δώσω πάλι
Ἄχ ! τοῦτο εἶναι τῆς ζωῆς ἡ πειὸ μεγάλη ἀπάτη.

23 Ὀκτωβρίου 1901.

Ἑλένη Σ. Λάμαρη.

ΑΠΟ ΤΑ ΓΑΣΕΜΙΑ

ΠΟΤΕ... ΠΟΤΕ...

Καιρὸ τώρα ἕνας βράχος ἀπὸ μολύβι πλακώνει
τὴ φτωχὴ μου καρδιά· μία φωτιά θεόρατη, ἀτέλειωτη
μαραίνει καὶ φθίνει κάθε μέρα τὸ ἄνθος τῆς
ζωῆς μου.

Τίποτε δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὴν σβύσῃ...

Κι' αὐτὰ τὰ δάκρυά μου, ποῦ σὰν ποτάμι τρέ-

χουν, ἀντὶ νὰ τὴν σβύσουν, ὠϊμέ, τὴν ἀνάφτουν
πλειότερο...

* *

Ἀηληπισμένος ἀπὸ τὴν ἡμέρα — λευκὸ σάβανο
τόσων πόθων καὶ ὀνείρων — καὶ ἀπὸ τῆ γῆ — πικρὸ
τάφο των, στρέφω τὰ κουρασμένα μάτια μου εἰς τὸν
οὐρανὸ σὲ μιὰ νυχτιὰ σιγαλή. Ἀλλὰ κ' ἐκεῖ οὔτε
μιᾶς ἐλπίδος ἀκτίς!... Τ' ἀστέρια τρεμοσβύνοντα,
ὠχρά, μὲ θεωροῦν χωρὶς καμμιὰ συμπάθεια, μὲ
χωρὶς κἀνὲν ἐνδιαφέρον. Κάποτε μοῦ στέλνουν ὀλί-
γες ἀχτίδες, ἀλλὰ κ' αὐταῖς χλωμαῖς καὶ νυσταγ-
μέναις σὰν νὰ μοῦ λέν: ἀφοῦ δὲν σὲ συμπονοῦν οἱ
ἄνθρωποι, ποῦ σ' ἔχουν γεννημένα, τί ζητᾶς ἀπὸ
μας ποῦ δὲ σὲ γνωρίζομε;

* *

Θέλω τότε νὰ χύσω εἰς τὸν ἄλλοτε ἀγαπημένο
καὶ παρήγορο καὶ ἐχέμυθο φίλο μου — τὸ χάρτη, τὸ
πόνο μου καὶ νὰ τοῦ ἐμπιστευθῶ τὰ πάθη μου·
θέλω νὰ χύσω τὸ θησαυρὸ τῆς κατεσπαραγμένης
μου καρδιάς καὶ νὰ ἐμψυχώσω τὸν πόθο καὶ τὸ
ὄνειρο τῆς δόξης ποῦ μοῦ θέρμανε τῆς νεότης τὰ
χρόνια· ἀλλὰ κ' ἐκεῖ ἔχει ἀπλώσει ταῖς μαύραις
φτερούγαις τῆς, ἢ διάψευσις... Δὲν ὑπάρχουν πλέον
μαργαριτάρια. Εἶνε ἄνθρακες ὁ θησαυρὸς καὶ ἡ θελ-
κτικὴ μου μοῦσα στρίγγλα — στρίγγλα ἀπαισία...

* *

Ὡ, εἶμαι ξένος εἰς τὸν κόσμον αὐτόν... ξένος,
ἀπόκληρος. Ὁ κόσμος μ' ἐπίκρανε καὶ μὲ παρεξή-
γησε· μὲ πότισε τόσα φαρμάκια παρεξηγήσεων καὶ
διαψεύσεων ὁ κόσμος μοῦ ἠρνήθη τὰ πάντα. Καὶ
μήπως ἐζήτησαν πολλὰ; ὦ, ὄχι... εἶμαι τόσο ὀλι-
γαρκῆς. — Μιὰ καρδιά καὶ μιὰ καλύβη. Ἀλλὰ
κ' αὐτὰ μοῦ τὰ ἠρνήθη. Καὶ πλανῶμαι τώρα ἔρη-
μος ἐδῶ κ' ἐκεῖ· ἄλλ' ὄχι ἔρημος· πίσω μου ἕνας
μαῦρος σκελετὸς μ' ἀκολουθεῖ μὲ μάτια πύρινα —
ὁ πόνος .. ὁ ἄσβεστος πόνος...

* *

Καὶ φεύγουν ἡ ἡμέραις θλιμμέναις καὶ πικραῖς,
ζυμωμέναις μὲ σπαραγμοὺς καὶ δάκρυα, μὲ δια-
ψεύσεις καὶ ἐρείπια πόθων, μὲ καπνοὺς ὀνείρων καὶ
ράκη αἰσθήματος. Τὸ ποτάμι τῆς ζωῆς κυλᾷ νερὰ
θολὰ κ' αἰματωμένα καὶ μὲ σέρνει ἄθελα σὰν φύλλο
ὠχρὸ καὶ μαραμένο ἀφ' τοῦ βορρᾶ τῆ λύσσα. Θέλω
ν' ἀπλώσω τὰ χέρια μου, θέλω νὰ κλαύσω, θέλω
νὰ φωνάξω, ἀλλὰ δὲν ἔχω τὴ δύναμι. Ἡ φωνὴ
πνίγεται εἰς τὸ στόμα. Καὶ σέρνομαι — σέρνομαι εἰς τὸ
αἰώνιο τοῦ χρόνου ποτάμι...

* *

Οἱ ἄνθρωποι γύρω μου γελοῦν καὶ χαίρουν. Για-
τί; Τὰ χεῖλη των σκορποῦν γέλοια ἀφθονα καὶ τὰ
μάτια των λάμπουν ἀπὸ εὐτυχία. Γιατί; Γιατί ἡ
δική μου καρδιά μόνη κάθε τόσο γίνεται κομμάτια

χιλία, γιατί δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ σβύσῃ τὸ δάκρυ
ἀφ' τὰ μάτια μου; γιατί μόνος ἐγὼ μετρῶ μὲ
στεναγμοὺς τὰ χρόνια; Οἱ ἄνθρωποι γελοῦν καὶ
χαίρουν· εἶνε εὐτυχεῖς, διότι ἀγαποῦν καὶ ἀγαπῶν-
ται· ἐνῶ ἐγὼ δὲν ἠῦρ' ἀκόμη μιὰ καρδιά νὰ μ'
ἐννοήσῃ, καρδιά νὰ μὲ συμπονέσῃ καὶ νὰ μὲ συμ-
παθήσῃ, καρδιά νὰ μ' ἀγαπήσῃ. «Ποτὲ δὲν μὲ
ἠγάπησαν κ' ἠγάπων αἰωνίως...»

Νίκος Σ. Γκινόπουλος

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

Η ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ

Τὸ μέγαρον τῶν προγόνων. — Τὰ θεμέλια καὶ οἱ τοί-
χοι. — Γλαῦκες καὶ δαῦροι. — Ὁ δεῖμος καὶ ἡ
πτῶδις τῆς στέγης. — Συμπέρασμα.

(Ἀλληγορία ἐκ τοῦ φυσικοῦ).

Πρὸ δύο ἐτῶν φίλος μου διαμένων εἰς τινα νῆσον μ'
ἐκάλεσε νὰ μείνω ὀλίγας ἡμέρας παρὰ τῆ οἰκογενείᾳ του.
Μεταβάς ἐγενομένη δεκτὸς εὐμενέστατα καὶ ὠδηγήθην
εἰς τὸ προγονικὸν μέγαρον τῆς οἰκογενείας. Μακρόθεν
ἐφαίνετο μεγαλοπρεπὲς καὶ οἱ κιτρινωποὶ ἐκ τοῦ χρόνου
τοῖχοι τοῦ προσέδιδον ὄψιν ἀρχαϊκὴν.

Ὅταν εἰσῆλθον ἠτένισα τοίχους διερωγῶτας, στέ-
γην ἐλεινήν, θύρας, παράθυρα, δάπεδον, πεπαλαιωμένα
καὶ ἐξεπλάγην. Μοῦ παρέθηκαν γεῦμα φαιδρῶς διεξα-
χθὲν καὶ ἠκούσαμεν ἔπειτα μελωδίαν ἄσματος καὶ κλει-
δοκυμβάλου, ἣτις μοῦ ἐφάνη ὅτι ἔδωκε ζωὴν εἰς τὸ ἐρεί-
πιον ἐκεῖνο τοῦ χρόνου, διότι ἐρείπιον ἦτο. Τὴν νύκτα
δὲν ἠδυνήθην νὰ κοιμηθῶ· εἰς τὴν στέγην ἐκρωζον γλαῦ-
κες καὶ ἡ θρηνητικὴ των κραυγὴ μοῦ ἐτάρασσε τὴν γα-
λήνην· ὑπὸ τὸ δάπεδον ἔτριζον ποντικοὶ καὶ εἰς τοὺς τοί-
χους διωλίσθαινον σαῦραι ὑπὸ τὸ φῶς κανδήλας ἀρχαι-
κῆς. Ἡ πρῶτα μ' εὗρεν ἄϋπνον καὶ ἐξηνητημένον ἀπὸ
τὴν νυκτερινὴν ταραχὴν.

Κατῆλθον εἰς τὸν κῆπον καὶ ἡ αὔρα τῆς θλάσσης
καὶ τὸ ὀξύγονον τῶν δένδρων μοῦ ἔδωκε δύναμιν. Μετ'
ὀλίγον ἦλθε καὶ ὁ φίλος μου :

— Ἐ! πῶς πέρασες ;

— Καλὰ ! ἤκουον τὰς γλαῦκας καὶ τοὺς ποντικούς
καὶ ἀπὸ τὴν βοὴν τοῦ ἀνέμου ἐκλονεῖτο καὶ ἐνόμιζα
ὅτι θὰ ἐπιπτεν ἡ στέγη. . . .

— Ἄ ! ὄχι ! δὲν πέφτει· εἶνε στερεὰ· ξέρεις οἱ πα-
λαιοὶ ἔκαμον στερεὰ κτίρια. Βλέπεις αὐτὰ τὰ θεμέλια ;
εἶναι 100 ἐτῶν καὶ θὰ εἶνε αἰώνια. Αὐτὰ κρατοῦν ὅλο
τὸ σπῆτι. . . .

— Καί οί τοῖχοι; εἶπον, πῆσας τὸν τοῖχον ἐξ οὗ ἔπεσε κονίαμα. . . .

— Καί αὐτοὶ εἶνε ἀκλόνητοι, δὲν ἔχουν φόβον· ἡμεῖς καθήμεθα τόσον καιρὸν καὶ δὲν ἔπεσαν.

— Ἄλλὰ δὲν ὑπάρχει φόβος διὰ τὸ μέλλον;

— Ἐγὼ νομίζω ὅτι μὲ τὰ θεμέλια αὐτὰ καὶ τοὺς δυνατοὺς τοίχους, ἐὰν ἐγένετο ἀλλαγὴ τῆς στέγης, τῶν πατωμάτων καὶ λοιπῶν, τὰ ὁποῖα εἶνε σεσηπότα ὑπὸ τοῦ χρόνου καὶ τῶν περιστάσεων, θὰ ἐγένετο ὠραῖον, στερεὸν μέγαρον καὶ διαμονὴν τερπνὴν.

— Καί τώρα εἶνε τοιοῦτον, προσέθηκε, πλησιάσας ὁ πατήρ. Δὲν βλέπεις ποῖαν μεγαλοπρέπειαν ἔχει, ποῖαν ἀρχαϊκὴν αἰγλήν; Δὲν εἶναι καὶ τώρα τερπνὴ διαμονὴ μὲ τὸν κῆπον αὐτόν, μὲ τὴν θάλασσαν ἐκείνην καὶ τὰ βουναὶ αὐτὰ τὰ δασώδη καὶ ὠραῖα;

— Ναί! ἀλλ' αὐτὰ δὲν εἶνε σπίτι! αὐτὰ λέγονται θέα καὶ δὲν χρησιμεύουν εἰς ὥρας θυέλλης, εἰς ὥραν σεισμοῦ. Τὸ σπίτι βέβαια, δὲν εἶνε τερπνὸν μὲ τέτοια στέγην, μὲ ποντικούς, μὲ σαύρας, μὲ γλαύκας. . . .

— Τί λέτε καλέ, ἐξηκολούθησεν ὁ πατήρ· αὐτὰ ἔχουν ποίησιν καὶ ἐξυψοῦν τὸ πνεῦμα. Ἡ βοή τῶν κυμάτων καὶ ὁ τραγμὸς τῆς στέγης καὶ ἡ κραυγὴ τοῦ πτηνοῦ τῆς Παλλάδος, ἀποτελοῦν ποίησιν ὑπέροχον!

— Καί ὅμως τὸ μέγαρόν σας εἶναι ἐν κινδύνῳ καὶ σεῖς μαζῇ του. **Πρέπει νὰ τὸ διορθώσετε.**

— Ἐ! Ἐγὼ ἐγήρασα· ποῖος ἀδειάζει διὰ τέτοιες φασαρίες.

— Καί ὅμως **φερετε εὐθύνην** ἀπέναντι τῆς οἰκογενείας σας, ἀπέναντι τῆς ἱστορίας, εἰς ἣν δὲν πρέπει νὰ παραδώσητε ἐρείπιον καὶ κόνιν, τὸ μέγαρον αὐτὸ τὸ ἱστορικὸν καὶ προγονικόν. . . .

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ὁ πατήρ ἐθύμωσε καὶ ὁ υἱὸς ἔμεινε σκεπτικός. Τὴν συνομιλίαν διέκοψεν ἡ ἀργυρόρηχος φωνὴ τῆς χαριτωμένης ἀδελφῆς τοῦ φίλου μου, καλούσης ἡμᾶς ἐκεῖ πέραν εἰς τοὺς βράχους, ὅπου ἐκάθητο ἄδουσα πρὸς κιθάραν. Ἐσπεύσαμεν ἐκεῖ καὶ ἐμείναμεν ἐπὶ πολὺ χωρὶς νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ μέσον τὸ ζήτημα τῆς διορθώσεως τῶν κακῶς ἐχόντων ἐν τῷ μεγάρῳ. Ἐπῆρξα ἐπιφυλακτικὸς καὶ ἀφοῦ ἐκείνοι ὑπὸ τὸ ἄσμα καὶ τοὺς ἤχους τῆς κιθάρας εἶχον λησμονήσει αὐτό, ἀπέφυγα νὰ διακόψω τὴν εὐχαριστήσιν των.

Ἐύρον πρόφασιν τὴν ἐπαύριον καὶ ἀπῆλθον. Ἐφυγα καὶ ἀπὸ τῆς λέμβου εἶδον τὴν στέγην ἐκείνην κοίλην τελείως καὶ τοὺς τοίχους ἀποκλίνοντας. Ἡ καρδιά μου ἠσθάνθη πίεσιν καὶ τὸ πνεῦμά μου ἐνέπεσεν εἰς λογισμοὺς θλιβερούς. . . .

Εἶχε παρέλθει ἔτος· πρῶϊαν τινὰ ἔλαβον τηλεγράφημα ἐκ τῆς νήσου τὸ ἐξῆς:

«Τὸ μέγαρόν μας ἐκ τοῦ σεισμοῦ ἐκλονίσθη ὁλόκληρον· ἡ στέγη κατέπεσεν. Εἰς τὴν πρώτην δόνησιν εὐτυ-

χῶς ἐτρέξαμεν εἰς τὸν κῆπον καὶ ἐσώθημεν. . . .

Κωνσταντῖνος»

Ἐκεῖ τώρα ὑψοῦται μέγαρον ὠραῖον καὶ νεόδμητον. Κατ' ἔτος εὐρίσκουν ἐλλείψεις καὶ τὰς διορθώνουν, καὶ ἐπειδὴ ἐκτίσθη κατὰ τὸ σύστημα τῶν ἀντισεισμικῶν οἰκιῶν, δὲν φοβεῖται σεισμόν.

Αὐτὰ ἐνεθυμήθην προκειμένου περὶ Ἐθνοσυνεύσεως, περὶ ἧς τόσον ἐπιτυχῶς γράφει, ἐν σειρᾷ ἄρθρων τοῦ ἀπὸ τῶν σπηλῶν τούτων, ὁ πολυμαθὴς φίλος κ. Λυκόρτας. Ἐπάρχουν οἱ μακάριοι, οἱ συνειθισαντες ἐν ζωῇ ἑλεεινῆς κακαστάσεως, οἱ νανουρίζομενοι ἀπὸ τὸ ἄσμα τῆς πλάνης καὶ τοῦ συμφέροντος καὶ μὴ κατανοοῦντες τὸν κίνδυνον λαϊκῆς καὶ ἐθνικῆς συρράξεως. Ὅταν ἔλθῃ ἡ σύρραξις καὶ κλονισθῇ τὸ Ἐθνικὸν Οἰκοδόμημα, τοὺς περιμένω ἐντός, ἐκεῖ εἰς τὸν στρόβιλον, εἰς τὴν πάλην, εἰς τὸ ἀλληλοφάγωμα. Καὶ εὐχομαι νὰ μὴ εὐρεθοῦν ξένοι νὰ ἀνεγείρουν ξένον οἰκοδόμημα ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐδάφους τοῦ Κόδρου καὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου. . . .

Δημ. Ἀχιλ. Καρώνης
Δικηγόρος

ΕΥΑ

(Ἐποποιΐα)

Δ

Μὴ στὰ συνήθη φρίσσετε! Ἐὰν ἀδυναμίαν Μεγάλην φέρη ἢ γυνὴ καὶ φόβον σ' τὴν καρδίαν· Εὐαίσθησάν ἄπειρον ἂν κλείη ἢ ψυχὴ τῆς Καὶ πλείστην ἀφοσίωσιν δεικνύη ἢ μορφή τῆς, Ἐχει καὶ θάρρος καὶ ἰσχὴν νὰ ἀπατᾷ εὐκόλως, Κ' ἐνῶ τὸν ἐραστὴν αὐτῆς προδίδει ἀσυστόλως, Προθύμως τοῦ ὁμολογεῖ διάπυρον λατρείαν Καὶ τοῦ ὀμνύει ἐνδακρυς τὴν πίστιν αἰωνίαν. Ἡ πίστις εἶναι δι' αὐτὴν λέξις κενὴ ἐννοίας, Ἐλεμσοῦν ἢν δίδει, ψεῦ, ἐξ οἴκτου κ' εὐσπλαγχνίας Εἰς τὴν ἐπαίτιδα ψυχὴν τοῦ φίλου κ' ἐραστοῦ τῆς, Τὸ ἄσμα ὅπερ ἐξαλλος ψάλλει τοῦ λατρευτοῦ τῆς. Ἡ φλόξ ἀπὸ τὰ χεῖλη τῆς ὁπότεν τὰ προτείνη πρὸς ἀσπασμόν, καὶ τὴν ψυχὴν ὑπνώττουσάν ἀφίνει, Ἐκ διεγέρσεως σαρκός, ἐκ μέθης τῆς ψυχῆς τῆς, Τὸ προϊόν, ὅπερ δωρεῖ γενναίως εἶν' ἢ πίστις. Τῆς ἀναιδείας τῆς βωμός, κ' ὑποκρισίας θρόνος. Μὲ νέκταρ δηλητηρίον, ὅπερ κερνᾷ ἀπόνως Εἰς τὸν διψῶντα φίλον τῆς, ὅστις ἀπλείστως πίνει· Εἶναι, ὦ, εἶναι τῶν ψευδῶν δακρύων τῆς ἢ κρήνη. Ὡ, μὴ ποτε εἰς γυναικὸς ψυχὴν ἐμπιστευθῆτε, Ἐὰν πίστιν σὰς ὀρκίζεται, θὰ μεταμεληθῆτε Ἐπὸ τῶν μυστηρίων τῆς τὰ σκόπη διαχύνει λάμψιν ἢ πίστις ὡς ἀστήρ, πλὴν ὡς διάττων σβύνει. Πίστιν ἐκφράζει τ' ὄμμα τῆς ὅταν τὸ δάκρυ δίδῃ Κι' αὐτὸ τὸ δάκρυ τὴν νεκρὰν τὴν πίστιν τῆς προδίδει. Ὅταν προτείν' εἰς φίλημα ἀγάπης, πάθους θείου, Τὰ χεῖλη τῆς, εἶναι κρατὴρ βοῶντος ἠφαιστείου· Ἐκρηξίς μὲν τὸ φίλημα, δόνησις δ' ὁ παλμός τῆς, Πυρὰ τὸ φλέγον πάθος τῆς, καὶ λάβα ὁ στεναγμός τῆς.

Ἄλλ' οἴμοι! Ἡ ἐξάτμισις ὄλων αὐτῶν ἢ πίστις· Ἡ πρὶν πυρὰ, τέφρα, καπνός, γίνεται τῆς ψυχῆς τῆς. Πίν' ἢ ψυχὴ τῆς ἀπλείστος τὸ νέκταρ τῶν ἐρώτων Κι' ὁ πόθος σβύνει κοροσθεῖς ἀπὸ τὴν πίστιν πρῶτον. Μετὰ ὁ ἔρωσ πνίγεται σ' τῶν ἠδονῶν τὴν δίνην, Ζῆ δι' ἐκείνην τὴν στιγμὴν καὶ . . . θνήσκει δι' ἐκείνην. Ἄν βλέπετε εὐαίσθητον κ' ἔνθερμον τὴν ψυχὴν τῆς Εἰς τὴν ὠραίαν τῆς μορφήν τὴν ἀφοσίωσιν τῆς [τῆς, Εἰς τὸ ρεμβῶδες βλέμμα τῆς σ' τοὺς μάγους ὀφθαλμοὺς Ὡ, μὴ ποτὲ πιστεύετε καὶ εἰς τοὺς ἀσπασμούς τῆς. Αὐτὴν ψυχολογήσατε, καὶ δὲν θ' ἀπατηθῆτε, Ὅπότεν σφοδρὸν ἔρωτα εὐκόλως ἀπαρνῆται· Τὸν ἐκλεκτόν τῆς ἄλλοτε οἰκτρῶς ἐγκαταλείπει Καὶ ἀπαθῶς αἰσθάνεται νὰ τὸν φονεύ' ἢ λύπη· Εἰς τὴν καρδίαν τῆς σιγὴν καὶ λήθην διαχύνει, Κ' ἐκείνον, ὃν ἐλέτρευε, νεκρὸν ἢ ζῶντ' ἀφίνει. Δὲν εἶναι τοῦτο σπάνιον, ὑπάρχουν πλείσται ὄσαι, αἰτινες μ' ἀφοσίωσιν καὶ ἐμμανῶς ἐρώσαι, Αἰφνης ἐν τῇ καρδίᾳ των πολὺ ἐπιτηδείως Τὸν ποθητὸν τοὺς ἔρωτα δολοφονοῦν ἀγρίως! Περιεργον σὰς φαίνεται; Αἶ, ἄλλον ἀνευρίσκουν Καὶ δι' αὐτὸ ἐξ ἔρωτος σπανίως ἀποθνήσκουν. Μὴ βλέπετε τὴν φυσικὴν αὐτῶν ἀδυναμίαν. Καὶ τὸ ἀφροδὲς σῶμά των, τὴν χεῖρά των τὴν λείαν. Ναί! αἱ γυναῖκες καὶ δειλαὶ καὶ ἀτολμοὶ καλοῦνται Πλὴν, ἐὰν εἶν' ἀνίσχυροὶ στὸ σῶμα, δὲν στεροῦνται δυνάμει εἰς τὴν ψυχὴν, τὰ πάντα διαπράττουν! Καὶ μ' ἴσχυον συνείδουσιν ἡμᾶς κατασπαράττουν. Ἄλλοίμονον, ἂν ἀπ' αὐτὰς καμμία ἀγαπίση Τινὰ μὲ ἔρωτα σφοδρὸν κ' ἐκεῖνος ἀπιστήσῃ· Εἰς τῆς ζυλοτυπίας τῆς τὴν τόσην τρικυμίαν, Τὸ μῖσος καλεῖ σύμμαχον νὰ εὖρη σωτηρίαν· Οὐαί! δ' ἐὰν ἀπαταιῶν ὁ φίλος τῆς ἐφάνη Τὴν τιμωρίαν ἀφευκτον κ' ἀμείλικτον λαμβάνει. Ἐκείνη, ἥτις κάλαμον νὰ θραύσῃ ἠδυνάτει Καὶ ἔθρικία ἐντομον ὁ ποῦς τῆς ἂν ἐπάτει, Ἦτις τὸ μέλος μουσικῆς ἢ ἄσμα ἀκροωμένη Ἐφαίνετο ρεμβάζουσα καὶ συγκεκινημένη Μὲ τὰν ἀδρὰν τὴν χεῖρά τῆς, τὴν ἀσθενῆ ἐκαίνην, Ἦν ὤπισσε τὸ πάθος τῆς καὶ κάμνει χαλυδόνην, Ὅρμα ἀγρίως ὡς μενάς, μ' ἀκράτητον μανίαν Καὶ πλῆττει, πλῆττει ἀπεινῶς τὴν ἄπιστον καρδίαν.

(ἀκολουθεῖ)

Τάκης Μπέτσος

ΤΟ ΡΟΔΟΝ ΤΩΝ ΡΟΔΩΝ

(Διήγημα Ἰαπωνικόν)

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην καθ' ἣν δεκαπέντε ἔτη συνεπλήρου τὸ Ρόδον-τῶν-Ρόδων, χελιδὼν μαύρη, διεληθούσα πρὸ τῶν ἀνοικτῶν παραθύρων τῆς, ἐστάθη ὀλίγον.

Καὶ ἐχελιδόνισε:

— Ὅτε εἶδον τὰς βλεφαρίδας σου, Ρόδον-τῶν-Ρόδων, ἐνόμισα ὅτι ἠσθανόμην τὴν ἀντανάκλασιν πτερυγίσματός μου ἐν κατόπτρῳ.

Τὴν ὥραν καθ' ἣν ὁ ποταμὸς ῥεεῖ βραδύτατα, ὅπως μνηκὴν τὰ φιλήματα τῆς σελήνης, ἡ βασίλισσα τῶν νεφελῶν εἶδε τὸ Ρόδον-τῶν-Ρόδων, ὄνειροπολοῦν ἐπὶ τοῦ ἐξώστου του, καὶ πάραυτα ἐπληρώθη λύπης.

— Τί θὰ γείνω, ἐσκέφθη, ἐὰν ἐν νυκτὶ τῆς ἀνοίξεως κόρη θνητῶν εἶνε λαμπρότερα ἐμοῦ τῆς ἀσπίλου! . . .

Νεανίας παρεφύλαττε τὸ Ρόδον-τῶν-Ρόδων ὑπὸ τὸν ἐξώστην, ὁ πολεμιστὴς ἐκεῖνος ὃν οἱ σύντροφοὶ του ἐκάλουν Πτερωτὸν-Δράκοντα, τοῦ θάρρους αὐτοῦ ἕνεκα καὶ

τῆς ἐζωγραφημένης ἐπὶ τῶν ὄπλων του εἰκόνας. Ὅσοι συνήντων αὐτὸν καθ' ὁδόν, ἀπαστράπτοντα ἐκ τοῦ χρυσοῦ καὶ τοῦ χάλυβος, ἔλεγον χαμηλοφώνως καὶ μετὰ πάθους:

— Κατὰ συγκατάβασιν ὁ ἦρωσ οὗτος μένει μεθ' ἡμῶν ἐπὶ τῆς γῆς. . . ἐκτός ἂν κατῆλθεν ὅπως ζητήσῃ σύντροφον καὶ ἀπαγάγη αὐτὴν μεθ' ἑαυτοῦ ὑπεράνω τῶν Κυανῶν-Ὁρέων.

Ἐπὸ τὰ βλέμματα τοῦ Πτερωτοῦ-Δράκοντος, ὁ τύφος τοῦ Ρόδου-τῶν-Ρόδων συνετρίβη ὡς ἀφανίζεται ἡ λαμπρότης τῆς σελήνης πρὸ τῆς λάμψεως τοῦ ἡλίου. Κατέβη αὐτὴ τοῦ ἐξώστου ὅπως τῷ ἀνοίξῃ καὶ ἡμέρας καὶ νύκτας ἡ θύρα ἔμεινε κλειστὴ χάριν τῶν ἐρώτων των.

Πρῶϊαν τινὰ, καθ' ἣν οἱ δύο νέοι περιεπάτου ἐνηγαλισμένοι κατὰ μῆκος τοῦ ποταμοῦ, ὅπισθεν αὐτῶν ἠκούσθη γέλωσ φθονερὸς ὑπὸ τὰς κλαιούσας ἰτέας. Εἶδον νεκρὰν γυναῖκα ταλαντευομένη ἐπὶ αἰώρας. Ἐκαλεῖτο Κυανούσ-Μαργαρίτης· πάντοτε κατεδίωκε τὸ Ρόδον-τῶν-Ρόδων, πλήρης σφοδρᾶς ζηλοτυπίας.

Αὕτη ἐφώνησε:

Ρόδον-τῶν-Ρόδων, ποῦ εἶνε τὸ ἀνάστημά σου! Ὁ ἔρωσ σὲ συνέτριψε, μικροῦλά μου. Ἦδη, ὁμοιάζεις τὰς ἀγρίας νήσους, αἰτινες λυγίζουσι τὸ σῶμά των ἐπὶ τῆς παραλίας.

Τὸ Ρόδον-τῶν-Ρόδων ὠρκίσθη εἰς τὸν Πτερωτὸν-Δράκοντα ὅτι δὲν ἐπλήγωσάν αὐτὴν οἱ λόγοι οὗτοι· ἀλλὰ δάκρυα ἐπλημμύρησαν τὸ πρόσωπόν τῆς καὶ ἐξερράγη εἰς λυγμούς. Τότε ὁ νεκρὸς ἰπόπτης, σύρας δύο σπάθας συγχρόνως, ὑψώσε τοὺς βραχίονας πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐκραύγασε μετὰ μεγάλης ὀργῆς:

— Κυανέ-Μαργαρίτα, θὰ ἐκδικήσω ἐκείνην ἣν προέβαλες ἐπὶ ἐκείνου ὃν ἀγαπᾷς!

Τὴν ἐπαύριον, ἐμονομάχησε μετὰ τῆς Ἀηττήτου-Καρδίας, τοῦ πολεμιστοῦ τὸν ὅποιον ὁ Κυανούσ-Μαργαρίτης ἐλάμβανεν, ἐκάστην ἐσπέραν, ἐν ταῖς ἀγκάλαις τῆς. Ἄλλὰ καθὼς ἐξώρμησεν, ἵνα πλήξῃ, διωλίσθησεν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ, αὐτὸς μόνος, ἐνέπηξε τὸ στήθος του ἐπὶ τοῦ σιδήρου.

. . . Πρὶν ἀποσύρῃ ἀπὸ τοῦ προσώπου τοῦ Πτερωτοῦ-Δράκοντος τὸν πέπλον, ὅστις καλύπτει τῶν νεκρῶν τὸ πρόσωπον, τὸ Ρόδον-τῶν-Ρόδων, γονυκλινῆς παρὰ τῷ ἐπικηδείῳ κλίνῃ, λέγει εἰς τὸ οὖς τοῦ ἐραστοῦ τῆς:

— Θὰ ζήσω ὅπως φέρω εἰς φῶς τὸ παιδίον ὃ μοὶ ἀφίνεις. Θὰ ἀναθρέψω αὐτὸ μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν θὰ δύναται τοῦτο νὰ φροντίξῃ διὰ τοὺς δύο ἡμῶν τάφους. Τότε, θὰ πῶ τὸ δηλητήριον τοῦ δακτυλίου μου, καὶ, αἰωνίως πλέον, θὰ ἔλθω πλησίον σου.

Ἐπὶ τῶν Κυανῶν-Ὁρέων, ἐν πύργῳ πανταγόθεν προφυλαττομένῳ ὑπὸ καταρακτῶν καὶ βράθρων, ἔδωκεν αὕτη τὴν ζωὴν εἰς κοράσιον.

Τὸ ὄνομασε Διαφηνές-Δάκρυον εἰς ἀνάμνησιν τοῦ θανάτου καὶ τοῦ πένθους.

Ἐνεκα τῆς θελήσεως, ἣν ὁ Πτερωτὸς-Δράκων εἶχε θεθεμμένη ἐν τῷ ἔρωτί του, τὸ παιδίον ὁμοιάζε τόσῳ ἰσχυρῶς πρὸς τὴν μητέρα του, ὥστε ἔλεγον ὅτι τὸ Ρόδον-τῶν-Ρόδων δευτέραν φορὰν ἐπανεζῆ. Ὅταν τὸ Διαφηνές-Δάκρυον ἐφαίνετο εἰς τὸ παράθυρον, αἱ μαύραι χελιδόνες ἐπλησίαζον πτερυγίζουσαι· ὅταν αὕτη ἐκλινε τὸ σῶμα ἐκ τοῦ ἐξώστου, ἡ σελήνη ἐκρύπτετο ἐκ ζηλοτυπίας.

Καὶ τὸ Ρόδον-τῶν-Ρόδων λέγει:

— Ἦτο ἡ θελήσις τοῦ Ἀγαπητοῦ μοι ἵνα τὸ τέκνον

ἡμῶν ὑπάρξει ὅμοιον πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἐρωτός του, ὡς τὸ ἐν δάκρυ ὁμοιάζει πρὸς τὸ ἄλλο δάκρυ. Κατὰ τοῦτο τούλάχιστον, ἐπιθυμῶ ὅπως ἡ κόρη μου μὲ λησμονήσῃ ἢ μετριοφροσύνη τουτέστι ἄς κατοικήσῃ εἰς τὴν καρδίαν της· ποτὲ αὕτη ἄς μὴ ἀλαζονεῖται διὰ τὴν καλλονὴν ταύτην, ἣτις σταματᾷ τὰς χειλίδονας, ὑποχρεοῖ τὴν Σελήνην νὰ κρύπτηται τῶν νεφῶν ὀπισθεν, ἀλλὰ διαπερᾷ συγχρόνως τὴν καρδίαν τῶν πολυ-ἡχητημένων, καί, προῶρος, κοιμίζει αὐτοὺς εἰς τὰς ἐπισηδαίους κλίνας.

Ἐκάλυψε λοιπὸν ὅλα τὰ κάτοπτρα, ἐν οἷς τὸ Διαφανές-Δάκρυον ἠδύνατο ν' ἀνακαλύψῃ τὸ μυστικὸν τῆς καλλονῆς του. Ἐκρυψε καὶ αὐτὴν τὴν χρυσοῦν ἀσπίδα ἣν ὁ Πτερωτός-Δράκων ἤρσκετο νὰ φέρῃ ἐν τοῖς ἵπποδρομίαις. Ἐκάλυψεν ὡσαύτως διὰ γεφυρῶν ἐκ πορσελάνης καὶ νεφρίτου λίθου τὰ ρυάκια τὰ κυλιόμενα περὶ τῶν πρασιῶν τῶν χρυσαυθήμεν. Προσέλαβε θεραπευνίδας ἐξόχου χάριτος καὶ καλλονῆς, ὅπως τὸ Διαφανές-Δάκρυον ἐθισθῆ πρὸς τὴν καλλονὴν καὶ ὑπολαμβάνῃ ταύτην ὡς κοινὸν δῶρον. Διέταξε τέλος τὰς ἀκολουθίας νὰ βαδίζωσιν, ὁμιλῶσι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχουσαι πρὸς τὰ κάτω ἐρριμμένους, ὅπερ καὶ αὕτη ἐπρακτεν, ἵνα μὴ τὸ Διαφανές-Δάκρυον, γνωρίσῃ τὸ ὁμοίωμα του εἰς τὰς κόρας τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

Τοιοιουτρόπως, τὸ τέκνον τοῦ Πτερωτοῦ-Δράκοντος συνεπλήρωσε τὸ δέκατον πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας του, χωρὶς ποτὲ νὰ ἴδῃ τὸ ἀντανάκλασμα τοῦ προσώπου του.

Τὸ Ρόδον-τῶν-Ρόδων ἠσθάνετο τὸ πέρασ τοῦ σκοποῦ της, καὶ ἐσκέπτετο ἐν τῇ ψυχῇ της :

— Ἰδοὺ ἡ κόρη μου τοιαύτη οἶα ἤμην ἐγὼ αὐτή, ὅταν ὠρκίσθην ν' ἀναμιμνήσκωμαι τοῦ θανάτου Ἐκείνου. Δύναμαι νὰ ἐμπιστευθῶ τὸ Διαφανές-Δάκρυον εἰς νεαρόν τινα ἵπποτὴν ὅστις θὰ ἀγαπᾷ αὐτὴν χωρὶς νὰ ἀποδιώξῃ ἐκ τῆς μνήμης της τὸν πατέρα της καὶ τὴν μητέρα της. Ἄς παρέχῃ εἰς τὸν πολυηγαπημένον της δὴν τὴν τρυφερότητα τῶν νυκτῶν της, ὅλα τὰ μεριδιάματά της, κατὰ τὴν ἡμέραν, ἂν καί, ἐνίοτε, ὅτε τὰ βλέμματά της ἤθελον ἀντικρῶσαι τὸν διπλοῦν ἡμῶν τάφον, θ' ἀναμιμνήσκηται ὅτι ὠνομάσθη Διαφανές-Δάκρυον εἰς ἀνάμνησιν ἔρωτος ἀτυχοῦς, οὗτος ὑπῆρξεν ὁ καρπός.

Τὸ Ρόδον-τῶν-Ρόδων ἐξέλεξε νεαρόν τινα λόγιον, ὃν οἱ μανδαρίνοι εἶχον ἀναθρέψῃ ἐν Πύργῳ ἐκ πορσελάνης. Ἐμεινεν οὗτος ἐκθαμβὸς ἐκ τῆς καλλονῆς τοῦ Διαφανοῦς-Δακρύου καὶ τοῦ ἀμέτρου πλοῦτου, ὃν ἡ μήτηρ τῷ ἔδιδεν ὡς προῖκα. Ἦκουσε μετὰ λύπης τὴν ἱστορίαν τῆς Ἀηττήτου-Καρδίας καὶ τοῦ Πτερωτοῦ-Δράκοντος. Ὑπεσχέθη νὰ κατοικήσῃ μετὰ τῆς νεαρᾶς γυναικὸς του τὸν Πύργον τοῦ Κυανοῦ-Ὀρους, νὰ μὴ τὴν ὀδηγήσῃ ποτὲ πέραν τῶν κήπων, νὰ ἔχῃ κεκαλυμμένα ὅλα τὰ κάτοπτρα τοῦ ἀνακτόρου· τέλος, ὠρκίσθη ἵνα, μέχρι τέλους τῶν ἀρραβάνων αὐτοῦ, νύξῃ κάτω τοὺς ὀφθαλμοὺς, πρὸ τοῦ Διαφανοῦς-Δακρύου.

Ὅταν τὸ Ρόδον-τῶν-Ρόδων ἔλαβε πάσας ταύτας τὰς διαθεβαιώσεις, ἀνέβη εἰς τὰ δώματα αὐτῆς καὶ ἐκάλεσε παρ' ἑαυτῆς τὴν κόρην της.

— Τέκνον μου, λέγει αὕτη, ὁ καιρὸς ἦλθε καθ' ὃν ὀφείλω νὰ σοῦ δώσω σύζυγον καὶ ἐγὼ νὰ ἐπανακτήσω τὸν ἐμὸν. Δεκαπέντε παρῆλθον ἔτη ἀφ' ὅτου ἀναμένει εἰς τὴν ἐρημίαν τοῦ κλίνης· αὔριον τὴν πρωίαν, ὅταν θὰ ἔλθῃ νὰ σοῦ θω-εῦσω τὸ μέτωπον, δὲν θὰ δύναμαι πλέον νὰ ἐγείρω τὴν κεφαλὴν ἀπὸ τοῦ μεταξίνου

προσκεφαλαίου μου. Ἡ ψυχὴ μου θὰ φύγῃ διὰ τὴν Χώραν τῶν Πνευμάτων, ὅπου ἐλπίζω νὰ εὑρῶ τὸν πανευτυχῆ πολεμιστὴν ἐν δόξῃ. Σὺ θὰ κοσμήσῃς τὸ σῶμά μου μετ' εὐλαθείας· θὰ τὸ θέσῃς ἐν τῷ μέσῳ τῶν κήπων, ἐκεῖ ὅπου ἤδη, μεταξύ τῶν ἀνθέων, ὁ Πτερωτός Δράκων ἀναπαύεται ὑπὸ κατηφῆ δαλλίαν.

Ἀκούσασα αὐτὴν ὁμιλοῦσαν περὶ τοῦ ἀποχωρισμοῦ τούτου τὸ Διαφανές-Δάκρυον ἐρρίφθη πλησίον της ἐν τῇ ὀλομεταξίνῃ κλίνῃ :

— Μητέρα ! Μητέρα ! ἐφώναζεν αὕτη, μὴ μὲ ἐγκαταλείπῃς. Προτιμῶ ν' ἀποδιώξῃς τὸν νεαρόν μου σύζυγον καὶ νὰ μείνῃς σὺ !

Ὑπὸ τὴν δρόσον τῶν δακρῶν, ἣτις ἀπέδιδεν εἰς τὸ λευκὸν πρόσωπόν της νέαν ἐπιβολήν, τὸ Διαφανές-Δάκρυον ὁμοιάζε τόσον πρὸς τὸ Ρόδον τῶν-Ρόδων ὥστε, αὐτὸς οὗτος, ὁ Πτερωτός-Δράκων δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ διακρίνῃ τὴν γυναῖκα τοῦ τέκνου του. Ἡ μήτηρ ἔχαιρεν αἰσθανομένη ἐκ τῆς ἀναζώσαν ἐν τῷ τέκνῳ της.

Εἶπε μετὰ λυπηροῦ μεριδιάματος.

— Δὲν θὰ σὲ ἀφίσω καθ' ὀλοκληρίαν, Διαφανές-Δάκρυον, θὰ σοὶ ἐμφανίζωμαι συχνάκις, εὐτυχῆς ἐὰν εἶσαι σὺ εὐτυχῆς, κλαίουσα ἐὰν σὺ εἶσαι λυπημένη.

Ἡ νεαρὰ κόρη ἤκουσε νεύουσα τὴν κεφαλὴν. Ἐκραύγασεν ἐν λυγμοῖς :

— ὦ μητέρα μου, ὠρκίσθητί μου ὅτι δὲν μὲ ἀπατᾷς, εἰπέ μοι ποῦ, εἰπέ μοι πότε θὰ σὲ ἐπανίδω;

Τὸ Ρόδον-τῶν-Ρόδων ἐμεριδίασεν ἀκόμη :

— Τέκνον μου, τὰ Πνεύματα θέλουσιν ὅπως, ἀποσπασθεῖσα τῆς μητρὸς σου, στραφῆς πρὸς ἄλλον ἔρωτα. Ἐκάστοτε, ὅταν ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ συζύγου ὄνειροπολῆς, ἡ μήτηρ σου, εὐτυχῆς τότε, θὰ σοὶ ἐμφανίζεται. Καὶ ἤδη ἀποσύρθητι εἰς τὰ δώματά σου καὶ ἀνάλαβε δυνάμεις διὰ τὴν τελετὴν τῆς αὔριον· πλησιάζει ἡ ὥρα καθ' ἣν μέλλω νὰ κοιμηθῶ τὸν αἰώνιον ὕπνον.

...Ὅταν τὸ Διαφανές-Δάκρυον εἶδεν ὅτι αἱ θρηνηδοὶ ἐρρίπτον ἐπὶ τῆς μητρὸς της τὸν τελευταῖον πέπλον, ὅταν ἐνόησεν ὅτι ἀπῆγον τὸ σῶμά της ἐκ τῆς κλίνης, ἔρρηξε κραυγὴν, καί, ἐν ταῖς ἀγκάλαις τῶν θεραπευνίδων, ἔπεσε λειπόψυχος. Οὕτω τὰ πνεύματα ἐμετρίασαν τὰς λύπας τοῦ ἀποχαιρετισμοῦ.

Τὸ Ρόδον-τῶν-Ρόδων ἐκοιμᾶτο αἰωνίως πλησίον τοῦ Πτερωτοῦ-Δράκοντος, ἐν τῇ γαλήνῃ τῶν Κήπων, εἰς τοὺς πόδας τοῦ Κυανοῦ-Ὀρους, ὅταν ἡ νεαρὰ κόρη ἐπανήνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Αἱ θεραπευνίδες τὴν εἶχον ἀφίσει. Ἦτο μόνη μετὰ τοῦ συζύγου της, ὅστις τὴν ἐσφιγγεν ἐν τῇ ὀλομεταξίνῃ κλίνῃ παρὰ τῇ καρδίᾳ του, τρυφερῶς.

— ὦ ἀγαπητέ μοι, λέγει αὕτη, ποῦ εἶνε ἡ μήτηρ μου ; Μοὶ ὑπεσχέθη νὰ ἔρχηται ἂν σὲ ἀγαπῶ ἐξ ὅλης ψυχῆς. Ἡ ὀρφανὴ περιέπλεξε τοὺς ὤμους τοῦ νεαροῦ ἵπποτου μὲ τοὺς βραχιονάς της, καὶ αἰφνης ἔρρηξε κραυγὴν, κραυγὴν πτηνοῦ τῆς ἀνοιξέως, κραυγὴν μέθης πτερωτῆς.

— Μητέρα !... Μητέρα !...

Ἐμεινεν ὡς ἀπολιθωμένη, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχουσα διεσταλμένους, τὰ χεῖλη ἡμιανοικτά, ὡς ἂν ἐβλεπε φάσμα τι, διότι εἰς τὰς κόρας τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ Συζύγου, προσηλωμένης εἰς τὰς ἰδικὰς της, τὸ Διαφανές-Δάκρυον ἠσθάνετο διὰ πρώτην φοράν, τὴν ἰδίαν αὐτῆς εἰκόνα, τὴν ὠραίαν εἰκόνα τοῦ Ρόδου-τῶν-Ρόδων, διπλοῦν καὶ ὠραῖον φάσμα, ὅπερ ἐκλαίει βλέπον αὐτὴν κλαίουσαν, ὅπερ τῇ ἐμεριδίᾳ βλέπον αὐτὴν ἀρχομένην νὰ μεριδιᾷ...
HUGUES LE ROUX

Ἡ Α. Σ. ὁ Μητροπολίτης Θραπεζοῦντος κ. Κωνσταντίας

(Ἐκ τοῦ ὡς ἀνωτέρω βιβλίου τοῦ κ. Κωνσταντίνου Ν. Παπαμιχαλοπούλου).

ΤΟ "ΕΘΝΙΚΟΝ ΛΕΥΚΩΜΑ," ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΟΥ ΤΑΦΟΥ

Μετ' ἐθνικῆς ὄντως χαρᾶς ἐχαιρετίσθη ἡ ἰδέα, ἣτις, καίτοι σαφῶς δὲν ἐγνώσθη, ὅμως θεωρεῖται βεβαία, ὡς κυριαρχοῦσα εἰς μεγάλην ἐργασίαν, ἣτις θὰ συστηματοποιηθῆ ἐπισημῶς ἐν ἐθνικῷ κέντρῳ ὑπὲρ τοῦ Παναγίου Τάφου.

Καὶ ἐκείνου προάγγελος εἶναι τὸ «Ἐθνικὸν Λεύκωμα», ἡ ἐθνικὴ τουτέστι βίβλος, ἡ δαπάνη τοῦ ἔθν. εὐεργέτου κ. Μαρασλῆ ἐκδοθησομένη, καὶ ἣτις θέλει ἀναπετάσει τὴν ἐλευθερίαν σημαίαν διὰ τοῦ σκοποῦ, ὅστις θὰ διαλάμπῃ εἰς τὰς σελίδας της· τουτέστι τὴν σωτηρίαν τοῦ Παναγίου Τάφου, πάση θυσίᾳ, διὰ δρακοντείων μέσων καὶ διὰ ῥιζικῆς μεταρρυθμίσεως καὶ τῆς ἐκ βάθρων γενικῆς διακανονίσεως, ἀπαξ διὰ παντός συντελουμένης.

Τῆς ἰδέας ταύτης πρωτοεργάται σθεναροὶ οἱ κ. κ. Κ. Ν. Μανιάκης καὶ Χ. Α. Ἡλιόπουλος ἔθεσαν ἤδη τὰς βάσεις, ἐγκαινιάσαντες ἐκείνην κατὰ τὴν μεγάλην τελετὴν τῆς Μ. Πέμπτης ἐν τῷ «Παρασῶ», ἐν τῇ ἀσφυκτικῇ ἐκείνῃ συρροῇ τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας, ὅτε ἐξεφωνήθη καὶ ὁ ὠραῖος λόγος τοῦ κ. Μανιάκη, περὶ οὗ ἀνωτέρω γράφομεν τὰ δέοντα.

Ἀλλὰ καὶ ὁ κ. Ἡλιόπουλος, ὁ γνωστός ἐκ τῆς ποικίλης αὐτοῦ δράσεως, ὁ ἐθνικὸς ὄντως ἐργάτης, (ὁ καὶ ἐν τῇ ἐλαφρᾷ φιλολογίᾳ ἀναφαι-

νόμενος διὰ τῶν λαμπρῶν του δημοσιευμάτων, ὑπὸ ποικίλα ψευδώνυμα, Ἄλκυων κλπ., πλεῖστα τῶν ὁποίων κοσμοῦσιν ἐκάστοτε τὰς στήλας τῆς «Ἀττικῆς Ἴριδος»), ὁ εἰσηγητὴς τῆς σχολῆς τῆς Χριστιανικῆς ἀρχαιότητος, τῆς θρησκευτικῆς δηλαδὴ ἐνότιος τοῦ ἑλληνισμοῦ, ὁ ἀνακρῦξας τὸ σύμβολον μᾶς ἀληθείας «Ἑλλὰς-Χριστός», ὡς δόγμα ἐθνικῆς πίστεως, ὁ εἰς τὸ πολυθρόλυτον τελευταῖόν του ἔργον «Πρὸ τοῦ Ἐσταυρωμένου», ὑπὲρ οὗ τσαῦτα ἐλέχθησαν καὶ ἐγράφησαν, ἐγκατασπείρας πλοῦτον ὀλοκληρον, θησαυροῦς, ὡς ἐν πνευματικῷ χρυσορυχείῳ, καὶ κάλλος φωτεινὸν ποιητικῆς φιλοσοφίας καὶ συμβολικῆς ἐξάρσεως ἰδεῶν δυσπροσίτου ἐμπνεύσεως, εἶναι ὁ ἕτερος τῶν ἰδρυτῶν τοῦ ἔργου, ὅπερ ὁσημέραι κατακτᾷ ἐδαφός, μέχρις ὅτου ἡ Ἑλλὰς ἰσχυροποιήσῃ τὴν ἄμυναν διὰ τοῦ ἀναμενομένου τούτου ἐθνικοῦ κέντρου, σώζουσα ὅ,τι τῇ ἀνήκει.

Τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος «Λευκώματος» τὴν διέυθυνσιν ἀναλαβόντες οὗτοι, προτίθενται δι' αὐτοῦ νὰ ἐγκαινιάσωσι τὴν ἐθνικὴν ἐργασίαν, μετὰ πολυτίμων καὶ διαπρεπῶν συνεργατῶν.

Ἐνεκα δ' οὕτω τοῦ σκοποῦ, ἀλλὰ καὶ τοῦ ποσοῦ ταύτης, καθηρτίσθη ἐιδικὴ ὑπηρεσία, εἰς ἣν ἐξακολουθοῦσι ν' ἀπευθύνωνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι (Ὁδὸς Ζαλόγκου 3).

Χαίρομεν, διότι διὰ τῆς συνεντεύξεως μετὰ τοῦ πολυσεβάστου καὶ τσαῦτα τῷ ἔθνει παρασχόντος κ. Μανιάκη, ἣν ἐν ἀρχῇ τοῦ φύλλου δημοσιεύομεν, μᾶς ἐδόθη ἀφορμὴ ν' ἀνακοινώσωμεν ταῦτα ἐπὶ τοῦ παρόντος, ὡς γλυκῶν καὶ ἐνθουσιώδη χαιρετισμὸν πρὸς τὴν φαιεὶν ἰδέαν, ἣν ἤδη ἐξυπηρετοῦσιν ἀμφοτέροι οἱ φιλοπάτριδες ἄνδρες εὐελπίστως.

† ΜΗΤΣΟΣ ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ

Μόλις τὰ προῖτα πάτησες σκαλιὰ
σέκείνης κεί τὸ σπῖτι πάγαπούσες
καὶ τόσα χρόνια πολεμοῦσες,
γιὰ νὰ πατήσῃς στὸ ἕψηλὸ παλάτι της;
στυμμένος νύχτα ἄμερα στὴ δουλειά
Ὅς ποῦ ἀνέβηκες στὸ πρῶτο σκαλοπατί της,
Κι' ἀκούστη πρὸ τρανότερ' ἢ φωνή σου,
νὰ βγαίνῃ ἀπ' τὴ ψυχὴ σου.
Ὅρα κακὴ θὰ ἦταν!... ἡ γραφτὸ τῆς Μοίρας σου
τόσο προῖμα νὰ σβύσῃς,
καὶ μαζί σου γιὰ νὰ κλείσῃς,
καὶ τῇ γλυκειᾷ φωνῇ τῆς Λύρας σου!...

ὦ!... ἄγιο ἐδῶ ἂν ἔμενες ἀκόμα....
σ' αὐτῆς τῆς πλάσις μας τὸ στρῶμα,
γιατὶ σ' αὐτὴ τῇ φύσῃ
ἔλοι μὲν ἡμέρα θέλουμε σβύσῃ....,
θᾶπερνες ἀπ' τοὺς κόπους πούχες κάνει,
τῆς Φήμης, ἀπὸ δαῖτη τὸ στεφάνι.

Μὰ τώρα!... σὸ πλεuro σου αὐτὴ σκυμμένη
σὲ κλαίει!... μέσα σὲ δάκρυα βουτηγμένη,
σὰν μάννα τὸ παιδί της!...

Κι' ἀπάνου εἰς τὰ χέρια της κρατῶντας,
τὴ λύρα σου, κτυπάει τὴ χορδή της
ἀδιάκοπα ἐσένανε ζητῶντας...

Μὰ ἡ λύρα σου, ὡσὰν χαλαρωμένη,
πάντα ἐδῶ θάκουγεται ἡ φωνή της,
μὰ σὰν πνιγμένη!...

Γιατί;... δὲν θάνε πὰ σὸ σπίτι της
καὶ δίπλα της γιὰ νᾶχη τὸ τεχνίτη της.

Σεπτέμβριος 1903.

Κωστής Λιάπης

ΑΝΑ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ

**Ποῖον ὄνομα πρέπει νὰ δώσωμεν εἰς τοὺς κατοί-
κους τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν;**

Ἴδου μία ἀπορία τῆς ὁποίας ἡ λύσις δὲν ἐδόθη ἀκόμη.
Πράγματι οἱ πολῖται τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν εἶναι οἱ μό-
νοι κάτοικοι τῆς γῆς, οἱ ὁποῖοι δὲν κέκτηνται ἀκόμη ἐν ὄνομα
γεωγραφικόν, διὰ τοῦ ὁποίου νὰ διακρίνωμεν καθαρῶς τὴν ἐθνι-
κὴν τῶν ὑπαρξίν. Γενικῶς περὶ αὐτῶν ὀμιλοῦντες λέγομεν:
«Οἱ Ἀμερικανοὶ» ἀλλ' ἡ ὀνομασία αὕτη ἀρμόζει ἐξ ἴσου
καὶ εἰς πάντας τοὺς ἄλλους λαοὺς τῶν δύο Ἀμερικῶν. Διὰ
τῆς προσηγορίας «βόρειοι Ἀμερικανοὶ» γνωρίζον-
ται καὶ οἱ κάτοικοι τοῦ Καναδά καὶ οἱ κάτοικοι τῆς βρετανι-
κῆς Κολομβίας. «Γιὰ καί» ὡστόσο εἶναι μία εἰρωνικὴ
προσωνομία ἐφευρεθεῖσα ὑπὸ τῶν Ἀγγλων κατὰ τὸν πόλεμον
τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἀμερικῆς. Κατὰ μείζονα λόγον τὸ
παρτσούκλι «Ἰωνάθαν», πλάσθην κατ' ἀναλογίαν τοῦ
εἰς τοὺς Ἀγγλους ἀποδιδόμενου «Τζῶν Μπούλ», δὲν θὰ ἡ-
δύνατο νὰ δώσῃ τὴν λύσιν εἰς ἐν τόσον σοφρὸν ζήτημα.

Οἱ πολῖται τῆς Ἀμερικανικῆς Ἐνώσεως φαίνεται ὅτι τε-
λευταῖον ἀπεφάσισαν νὰ πληρώσωσι τὸ χάσμα καὶ ἤνοιξαν πρὸς
τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐν εἶδος διαγωνίσματος, κατὰ τὸ ὁποῖον
ἐπροτάθησαν ἤδη αἱ πλέον πειράδοιο ὀνομασίαι. Ἴδου τινὲς
ἐξ αὐτῶν: Unida, United Statesman, Usona (ὄνομα σχη-
ματιζόμενον μετὰ ἀρχικὰ τῶν λέξων «United States of North
-America), United Statesian, καί, ἀπλούστερον, Statsian ἢ
Statsien

Τὰ δύο τελευταῖα ταῦτα φαίνεται ὅτι ἀπέκτησαν ἕως τώρα
τοὺς περισσότερους ὑπαδούς· ἀλλ' εἶναι τόσον περιεργα καὶ ἰδίως
τόσον κακόφωνα διὰ τὰ ὦτα τῶν λαῶν τῆς ἐλληνολατινικῆς
φυλῆς, ὥστε εἶναι ζήτημα ἂν ἐπὶ τέλους ἐπικρατήσου μεταξὺ
ἡμῶν.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ὅ,τι εἰς ἄνθρωπος τρώγει, πίνει καὶ καπνίζει
ἐν διαστήματι ἐβδομηκοντα ἑτῶν. — Ἀν ἡ ἀτμο-
μηχανὴ δεῖται γκιανθράκων, ὅπως σύρη τὸ παμμέγεθες
βάρος τοῦ εἰρμού της καὶ τὸ αὐτοκίνητον αἰθερίου ἐλαίου
ὅπως κτήσῃται κινήτηριον δύναμιν, ἡ ἐντελεστέρα καὶ
μᾶλλον θαυμαστὴ μηχανή, ἡ τοῦ ἀνθρώπου, δεῖται τρο-
φῶν πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν ἀκαταπαύστων ἀπωλειῶν
τῶν ἐκ τῆς καύσεως, καὶ πρὸς ἀπόκτησιν νέων δυνάμεων.

Ἡ ἀναγκαία αὕτη ἀνάλωσις χορηγεῖται τῷ ἀνθρώπῳ
ὑπὸ μορφήν στερεῶν ἢ ῥευστῆν διὰ τῆς τροφῆς, καὶ ὑπὸ

μορφήν ἀερώδη διὰ τῆς ἀναπνοῆς. Τροφή καλεῖται οὐ-
σία στερεὰ ἢ ῥευστὴ συνισταμένη ἐκ συστατικῶν ὁμοίων
τοῖς συστατικαῖς τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, ἀποτελοῦσα
μέρος αὐτοῦ δι' ἀφομοιώσεως ἢ ἀλλοιώσεως. Τοιαῦτα
συστατικὰ κυρίως εἰσὶ τὰ ἄλατα, ὁ ἄνθραξ, τὸ ἄζωτον,
τὸ ὀξυγόνον, τὸ ὕδρογονον.

Τὸ γάλα εἶνε ἡ μόνη τροφή, ἣτις συγκεντροῖ τὰ
πλεῖστα τῶν συστατικῶν, διότι περιέχει συγχρόνως λεύ-
κωμα, σάκχαρον, ἄλατα καὶ λιπαρὰς οὐσίας· διὰ τοῦτο
καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἀποτελεῖ τὴν μόνην τροφήν τοῦ
νεογεννήτου. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ μεταχειρίζωμεθα δια-
φόρους τροφάς. Ἡ ἡμερησία δόσις πρὸς τροφήν τοῦ
ἀνθρώπου ἔχει ὑπολογισθῆ ὡς ἐξῆς: λευκώματος 120
γραμμᾶτια, λιπαρῶν οὐσιῶν 90 γραμμᾶτια, ἄμυλου 330
γραμμᾶτια, ἐν συνόλῳ ποσότης 540 γραμμαρίων, του-
τέστι ἐν μέρος ἄζωτούχων οὐσιῶν πρὸς τρία καὶ ἡμίση
μέρη οὐσιῶν μὴ ἄζωτούχων.

Καὶ ἐν τούτοις, ἡ καταναλισκομένη τροφή εἶνε πολὺ
περισσότερα, διότι πλεῖστον μέρος αὐτῶν δὲν ἀφομοιού-
ται, οὐδὲ χρησιμοποιοῖται ὑπὸ τοῦ ὄργανισμοῦ καὶ ἀπο-
βάλλεται διὰ τῶν περιττωμάτων, ἢ ὀφίσταται ὀλικὴν
ἀπώλειαν: ἣτις π. χ. ἔχει ὑπολογισθῆ διὰ τινα φυτὰ
καὶ εἶνε 4 ο)ο διὰ τὴν ὄρυζαν, 9,4 ο)ο διὰ τὰ γεωμήλα,
11,8 ο)ο διὰ τὰ πῖσα, 18,3 ο)ο διὰ τοὺς φασιόλους.

Ἡ τροφή ἔθεν δέον νὰ εἶνε ἐκλεκτικὴ καὶ οὐχὶ μο-
ναδική, διότι, ἂν ὑποθέσωμεν ἄνθρωπον τρεφόμενον μόνον
διὰ κρέατος, οὗτος ἔδει νὰ λαμβάνῃ καθ' ἡμέραν 2
χιλιόγ. καὶ 875 γραμμᾶρια, ἢ ἄνθρωπον τρεφόμενον
διὰ γεωμήλων, οὗτος ἔδει νὰ λαμβάνῃ 12 χιλιόγ. καὶ
39 γραμμᾶρια. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἤθελεν εἶσθαι
μᾶλλον δικαιολογημένον νὰ τρώγῃ τις 338 γραμ. τυροῦ
(= 120 γραμ. λευκώματος) καὶ 572 γραμ. ὄρυζης
(= 390 γραμ. οὐσιῶν μὴ ἄζωτούχων), ἐν συνόλῳ 910
γραμμᾶρια τροφῆς.

Ἴτωσ ἴδωμεν ἡμέραν τινα τὸν ἄνθρωπον τρεφόμενον
δι' οὐσιῶν χημικῶς καθαρῶν. Θὰ καταπίνῃ οὗτος ἀπλῶς
καταπότια ἢ θὰ τρώγῃ συμπυκνώματα περιέχοντα 120
γραμμᾶρια λευκώματος καὶ 420 γραμμᾶρια οὐσιῶν μὴ
ἄζωτούχων. Τὸ γεγονός τοῦτο θὰ συνεπιφέρει τὸν θά-
νατον τῶν λαϊμάργων καὶ τῶν μηχανῶν.

Ἐν τούτοις, μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς μηχανικῆς αὐτῆς
ἐπαναστάσεως θὰ τρώγομεν πολὺ. Εἶνε βεβαιωμένον ὅτι
ὁ ἄνθρωπος, ὁ λογικὸς αὐτὸς κάλαμος, τερματίζων τὰ
ἐβδομηκοντα ἔτη, ἐκοιμήθη ἐπὶ 17 ἔτη, ἔφαγεν ἐπὶ 5
ἔτη καὶ εἰργάσθη ἐπὶ 23 ἔτη!!!

Ἐπελογίσθη ἐπίσης ὅτι εἰς Παρισίους, τερματίζων τὰ
ἐβδομηκοντα ἔτη, ἔφαγε ἄρτον 12,775 χιλιόγραμμα
(500 γραμ. καθ' ἡμέραν), λαχανικὰ 10,220 χιλιό-
γραμμα (400 γραμ. καθ' ἡμέραν), κρέας 6,387 χιλιό-
γραμμα (250 γραμ. καθ' ἡμέραν), ὀπωρικὰ 2,050
χιλιόγραμμα (80 γραμ. καθ' ἡμέραν), ἄλλες 490 χιλιό-
γραμμα (18 γραμ. καθ' ἡμέραν)· ἔπιεν οἶνον 12,775
λίτρας (1/2 λίτραν καθ' ἡμέραν), γάλα 5110 λίτρας
(1/3 λίτρας καθ' ἡμέραν) καὶ ἐκάπνισε 490 χιλιόγραμμα
καπνοῦ (18 γραμ. καθ' ἡμέραν).

Τὴν συνέχειαν τῆς «περὶ ἀναθεωρήσεως τοῦ Συν-
τάγματος» μελέτης ἡμῶν, ὡς καὶ ἄλλας τινὰς συνεχείας
τοῦ προηγουμένου φύλλου, ζητήσατε εἰς τὸ ἐπόμενον.